

STAN SANITARNY POWIATU DZIAŁDOWSKIEGO w 2022 ROKU

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie

pl. Biedrawy 5, 13-200 Działdowo

e-mail: psse.dzialdowo@sanepid.gov.pl

SPIS TREŚCI

WSTĘP	str. 3
ZADANIA	str. 5
EPIDEMIOLOGIA	str. 7
HIGIENA KOMUNALNA	str. 27
HIGIENA ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU	str. 35
HIGIENA PRACY	str. 42
HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY	str. 50
PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA	str. 53
ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	str. 60
TABELE	str. 66

WSTĘP

Zgodnie z ustawowym obowiązkiem Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie przedstawia informację o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu działdowskiego w 2022 r.

Na początku roku 2022 nasze działania związane były przede wszystkim z ograniczeniem szerzenia się zakażeń SARS-CoV-2. W tym celu przeprowadzono wywiady epidemiologiczne, sprawowano nadzór nad ogniskami epidemicznymi COVID-19 (m. in. w szkołach i placówkach opiekuńczo-wychowawczych, zakładach pracy i w szpitalu), prowadzono działania informacyjne i edukacyjne oraz egzekwowano przestrzeganie obowiązujących obostrzeń przeciwepidemicznych we współpracy z Policją.

W ubiegłym roku w Polsce najbardziej rozpowszechniony był wariant Omikron koronawirusa a choroba miała zazwyczaj przebieg łagodny lub bezobjawowy. Do obsługi procesów związanych z COVID-19 wykorzystywano systemy teleinformatyczne SEPIS (System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej) i EWP (Ewidencja Wjazdu do Polski).

Jesienią wraz z rozpoczęciem sezonu grypowego 2022/2023 w powiecie działdowskim zaczęły dominować zachorowania na grypę i infekcje grypopodobne.

Należy podkreślić bardzo dobrą współpracę z lekarzami podstawowej opieki zdrowotnej powiatu działdowskiego oraz ze szpitalem w Działdowie w zakresie nadzoru epidemiologicznego nad chorobami zakaźnymi. W 2022 r. podobnie jak w latach poprzednich, odnotowano bardzo wysoką zgłaszalność zachorowań na te choroby.

Równocześnie pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Działdowie wykonywali zadania polegające na prowadzeniu bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego oraz prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w innych obszarach.

Istotnym dopełnieniem działań kontrolnych i nadzorczych jest prowadzenie edukacji zdrowotnej w celu ukształtowania właściwych postaw służących utrzymaniu i zachowaniu zdrowia. Mając na uwadze, że kształtowanie umiejętności samodzielnego wyboru zachowań sprzyjających zdrowiu odbywa się poprzez edukację zdrowotną w środowisku rodzinnym, rówieśniczym i szkolnym, nasze działania skierowane są do osób w każdym wieku – zarówno dzieci i młodzieży, jak i osób dorosłych oraz seniorów.

We wrześniu 2022 r. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Działdowie została zaproszona do przygotowania stanowiska w mobilnej strefie zdrowia w ramach kampanii „Zdrowe Życie” (projekt profilaktyki zdrowotnej został przygotowany we współpracy Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Aktywów Państwowych, Narodowego Funduszu Zdrowia, PZU oraz pod honorowym patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy i Małżonki Prezydenta Agaty Kornhauser-Dudy). Wydarzenie cieszyło się bardzo dużym zainteresowaniem lokalnej społeczności.

Naszym celem było zwrócenie uwagi na dokonywanie wyborów w toku codziennego życia przez każdego z nas, wyborów które mogą szkodzić zdrowiu lub je wzmacniać. Zachęcaliśmy do badań profilaktycznych, z których można było skorzystać w mobilnej strefie zdrowia oraz informowaliśmy o zasadach zdrowego stylu życia. Bardzo dużym zainteresowaniem cieszyły się ćwiczenia prowadzone z wykorzystaniem alkogogli i narkogogli, specjalnych okularów, symulujących wpływ alkoholu i substancji psychoaktywnych na organizm człowieka. Mieszkańcy mieli możliwość sprawdzenia jak zmienia się postrzeganie rzeczywistości w trakcie zaburzonego odbierania bodźców.

Równie dużym zainteresowaniem cieszyła się wystawa grzybów jadalnych, niejadalnych i trujących, wiele pytań dotyczyło zasad zdrowego odżywiania, które były związane z zaprezentowanym „talerzem zdrowego żywienia”. W naszym punkcie zapewniliśmy również możliwość uzyskania wszystkich niezbędnych informacji na temat szczepień ochronnych.

Podkreślenia również wymaga, że w 2022 r. w Szpitalu w Działdowie zrealizowano bardzo ważne dla mieszkańców naszego powiatu inwestycje, m.in.: przeprowadzono remont i adaptację Pracowni RTG wyposażonej w stacjonarny aparat RTG ze skopią. Uzgodniono także pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dokumentację projektową budowy budynku dla SPZOZ w Działdowie na potrzeby Bloku Operacyjnego, Szpitalnego Oddziału Ratunkowego, Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Opieki Medycznej oraz Centralnej Sterylizatorni w Działdowie, przy ul. Leśnej 1 - uzgodnienie programu funkcjonalno-użytkowego oraz koncepcji architektonicznej.

Do ważnych działań profilaktycznych należało wprowadzenie w Polsce bezpłatnych szczepień osób pełnoletnich przeciw grypie w sezonie 2021/2022 (również pełnoletnich obywateli Ukrainy przybyłych do Polski w związku z konfliktem zbrojnym w tym kraju).

W raporcie przedstawiono dane statystyczne oraz omówiono wyniki działalności kontrolnej, zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w 2022 r. Zaprezentowane dane wskazują, że podjęte działania w istotny sposób przyczyniły się do zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców, a stan sanitarny powiatu działdowskiego ulega stałej poprawie.

Przedkładając raport dziękuję Państwu za współpracę w zakresie realizacji zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie.

Na ręce Starosty Działdowskiego Pana Pawła Cieślińskiego oraz Przewodniczącego Rady Powiatu Działdowskiego Pana Michała Struzika składam wyrazy podziękowania za udzielenie wsparcia i współpracę w okresie największego obciążenia pracą pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Działdowie w czasie epidemii COVID-19.

Z wyrazami szacunku

*Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Działdowie
Grażyna Mówińska*

ZADANIA

Zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 338) do podstawowych zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie należy przede wszystkim:

- sprawowanie bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego nad obszarami życia istotnymi dla bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców powiatu działdowskiego w dziedzinach:
 - 1) higieny środowiska,
 - 2) higieny pracy w zakładach pracy,
 - 3) higieny procesów nauczania i wychowania,
 - 4) higieny wypoczynku i rekreacji,
 - 5) warunków zdrowotnych żywności, żywienia i produktów kosmetycznych,
 - 6) warunków higieniczno-sanitarnych jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne
- w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych;
- prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i zawodowych;
- sprawowanie nadzoru nad niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i ich mieszaninami oraz prekursorami narkotyków;
- sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej;
- kontrola przestrzegania przepisów dotyczących zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- kontrola przestrzegania przepisów w zakresie żywności genetycznie zmodyfikowanej ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowego oznakowania środków spożywczych zawierających GMO oraz dokumentacji towarzyszącej ww. środkom spożywczym;
- kontrola przestrzegania przepisów w zakresie wymagań określonych w przepisach o zawartości niektórych substancji w dymie papierosowym;
- kontrola przestrzegania przepisów w zakresie wymagań określonych w ustawie z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium;
- inicjowanie, organizowanie, prowadzenie, koordynowanie i nadzorowanie działalności oświatowo-zdrowotnej w celu ukształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych.

Udział w programach informacyjnych krajowych i unijnych:

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Działdowie realizuje zadania między innymi z wykorzystaniem systemów wymiany informacji, wśród których należy wymienić:

- System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF) w Polsce;
- europejski System Wczesnego Ostrzegania o Produktach Niebezpiecznych (RAPEX);
- krajowy system Monitoringu Wody Przeznaczonej do Spożycia;
- Internetowy serwis kąpieliskowy zawierający informacje dotyczące kąpielisk;
- system Monitorowania Informacji o Środkach Zastępczych i Nowych Substancjach Psychoaktywnych (SMIOD);
- System Bezpieczeństwa Żywności;
- ESNDS, elektroniczny system nadzoru nad dystrybucją szczepionek;
- system rejestracji wywiadów epidemiologicznych (SRWE);
- rejestr ognisk epidemicznych (Epi-Baza);
- system statystyki w ochronie zdrowia (SSOZ);
- system EWP (Ewidencja Wjazdu do Polski);
- System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS).

Do najistotniejszych aktów prawnych normujących pozycję ustrojową oraz zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy zaliczyć:

- 1) ustawę z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 338);
- 2) ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 190),
- 3) ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 z późn. zm.);
- 4) ustawę z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2132);
- 5) ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.);
- 6) ustawę z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1657 z późn. zm.);
- 7) ustawę z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 z późn. zm.).

EPIDEMIOLOGIA

Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych

Na podstawie analizy wskaźników zapadalności na wybrane choroby zakaźne należy uznać, że w 2022 r. sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych (innych niż COVID-19) w powiecie działdowskim była dobra i względnie stabilna.

W 2022 r. (na 62 710 mieszkańców powiatu działdowskiego) zarejestrowano 324 zachorowania na choroby zakaźne inne niż grypa, infekcje grypopodobne oraz COVID-19 (w 2021 r. - zarejestrowano 280 przypadków, a w 2020 r. - 328).

W porównaniu do 2021 r. w powiecie działdowskim zarejestrowano nieznacznie większą liczbę zachorowań na grypę i choroby grypopodobne - 12 760 przypadków (w 2021 r. - 12 092).

W 2022 r. z powodu chorób zakaźnych hospitalizowano ogółem 1 039 osób: w tym 653 - z powodu zachorowań na grypę i choroby grypopodobne, 186 - z powodu zachorowań na COVID-19 i 200 z powodu innych chorób zakaźnych.

W celu ustalenia źródła zakażenia i dróg szerzenia się chorób zakaźnych, przeprowadzono 7 013 wywiadów epidemiologicznych, w tym 6 907 wywiadów w kierunku ryzyka zakażenia wirusem SARS-CoV-2 i wystąpienia choroby COVID-19 oraz 106 wywiadów w związku podejrzeniem lub rozpoznaniem innych chorób zakaźnych.

W opinii ekspertów najważniejszym i najskuteczniejszym elementem działań w obszarze zapobiegania i zwalczania groźnych chorób zakaźnych w Polsce jest realizacja Programu Szczepień Ochronnych (Program określa wykaz obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych oraz zasady ich przeprowadzania).

W Polsce istnieje ustawowy obowiązek poddawania się szczepieniom ochronnym przeciw wybranym chorobom zakaźnym. Obowiązkowe szczepienia są prowadzone zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych na dany rok, ogłaszany przez Głównego Inspektora Sanitarnego w formie komunikatu. Kalendarz szczepień, który jest częścią Programu Szczepień Ochronnych precyzyjnie określa przeciwko jakim chorobom zakaźnym i w jakim wieku należy wykonać szczepienia obowiązkowe dzieci i młodzieży oraz szczepienia zalecane. Szczepienia obowiązkowe objęte kalendarzem szczepień są finansowane z budżetu państwa.

Należy podkreślić, że Polska uczestniczy w koordynowanych przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) globalnych programach eliminacji (brak zachorowań na terenie kraju) i eradykacji (całkowite wyeliminowanie choroby na świecie) takich chorób jak odra i różyczka oraz poliomyelitis (*choroba Heinego-Medina*). Podobnie jak w latach poprzednich w powiecie działdowskim nie odnotowano zachorowań na te niebezpieczne choroby zakaźne.

Do ważnych działań profilaktycznych należało wprowadzenie w Polsce bezpłatnych szczepień osób pełnoletnich przeciw grypie w sezonie 2021/2022 (również pełnoletnich

obywateli Ukrainy przybyłych do Polski w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego kraju).

Dane epidemiologiczne dotyczące występowania wybranych chorób zakaźnych na terenie powiatu działdowskiego zamieszczone w *tabeli nr 8* zostały opracowane na podstawie zgłoszeń podejrzeń lub rozpoznań zakażeń lub chorób zakaźnych przesyłanych przez jednostki ochrony zdrowia do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Działdowie.

Epidemia i stan zagrożenia epidemicznego COVID-19

W związku zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 od 20 marca 2020 r. obowiązywał na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stan epidemii. Zgodnie z obowiązującymi przepisami stan epidemii został zniesiony i od 16 maja 2022 r. do odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej obowiązuje stan zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

Stosownie do przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2022 r. poz. 679) od 28 marca nie ma obowiązku izolacji i kwarantanny, a także noszenia maseczek (wyjątek stanowią podmioty, w których jest prowadzona działalność lecznicza oraz apteki).

W powiecie działdowskim w 2022 r. największą liczbę zachorowań na COVID-19 zarejestrowano w I kwartale.

W tym okresie nasze działania były przede wszystkim związane z ograniczeniem szerzenia się zakażeń SARS-CoV-2 (przeprowadzono wywiady epidemiologiczne; sprawowano nadzór nad ogniskami epidemicznymi COVID-19 m. in. w szkołach i placówkach opiekuńczo-wychowawczych, zakładach pracy i w szpitalu; prowadzono działania informacyjne i edukacyjne oraz egzekwowano przestrzeganie obowiązujących obostrzeń przeciwepidemicznych we współpracy z Policją).

Zachorowania na COVID-19 w powiecie działdowskim w 2022 r.:

- liczba osób z potwierdzonym laboratoryjnie wynikiem dodatnim SARS-CoV-2: 4 658 (w 2021 r. - 4 582, w 2020 r. - 2 930);
- liczba osób hospitalizowanych z powodu COVID-19: 186 (w 2021 r. - 332, w 2020 r. - 208);
- liczba zgonów związanych z COVID-19: 43 (w 2021 r. - 134, w 2020 r. - 86);
- liczba przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych: 6 907 (w 2021 r. - 15 267, w 2020 r. - 11 495).

W 2022 r. najwięcej zachorowań zarejestrowano w I kwartale - 3 736, II kwartał - 59, III kwartał - 682 i IV kwartał - 181. Największą liczbę potwierdzonych przypadków zachorowań na COVID-19 wśród mieszkańców powiatu działdowskiego zarejestrowano w styczniu 2022 r. - 1 770 zachorowań i w lutym - 1 627.

Trudna sytuacja epidemiologiczna w powiecie na początku 2022 r. (m.in. liczne zachorowania wśród pracowników zakładów pracy oraz uczniów i nauczycieli - możliwość przeniesienia zakażenia na współdomowników) dotknęła także szpital. W kilku oddziałach szpitalnych odnotowano liczne zachorowania wśród personelu. Nie przełożyło się to jednak na brak ciągłości udzielanych świadczeń zdrowotnych.

Ogółem w 2022 r. w powiecie działdowskim zarejestrowano 85 ognisk epidemicznych COVID-19 w szkołach podstawowych, szkołach ponadpodstawowych, przedszkolach, urzędach, zakładach produkcyjnych, w szpitalu oraz innych miejscach pracy (w 2021 r. - 65).

Kary za naruszenie przepisów przeciwepidemicznych

W 2022 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie wpłynęły 34 notatki urzędowe sporządzone przez funkcjonariuszy Policji dotyczące naruszeń nakazów, zakazów lub ograniczeń związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

Najwięcej spraw dotyczyło nieprzestrzegania zasad obowiązkowej kwarantanny. W każdym przypadku zostało wdrożone odpowiednie postępowanie w celu wyjaśnienia okoliczności naruszenia przepisów.

W I kwartale 2022 r. przeprowadzono 128 kontroli w zakresie przestrzegania przepisów rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Kontrolą objęto m.in. placówki handlowe, hotele, zakłady fryzjerskie i kosmetyczne oraz lokale gastronomiczne i środki komunikacji miejskiej. Podczas kontroli sprawdzano czy pracownicy noszą maseczki ochronne zasłaniając nos i usta, czy zapewniono pracownikom i klientom środki do dezynfekcji rąk oraz czy zostały określone limity osób mogących jednocześnie przebywać w obiekcie. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości nałożono na pracowników i przedsiębiorców 47 mandatów karnych na kwotę 960 zł.

Choroby szerzące się drogą pokarmową

Zatrucia i zakażenia pokarmowe

Liczba zakażeń wywołanych przez odzwierzęce pałeczki jelitowe *Salmonella* utrzymywała się na poziomie z lat ubiegłych. W 2022 r. chorobę zdiagnozowano u 14 pacjentów. W 2021 r. zarejestrowano 16 zachorowań wywołanych przez te bakterie, a w 2020 r. - 17.

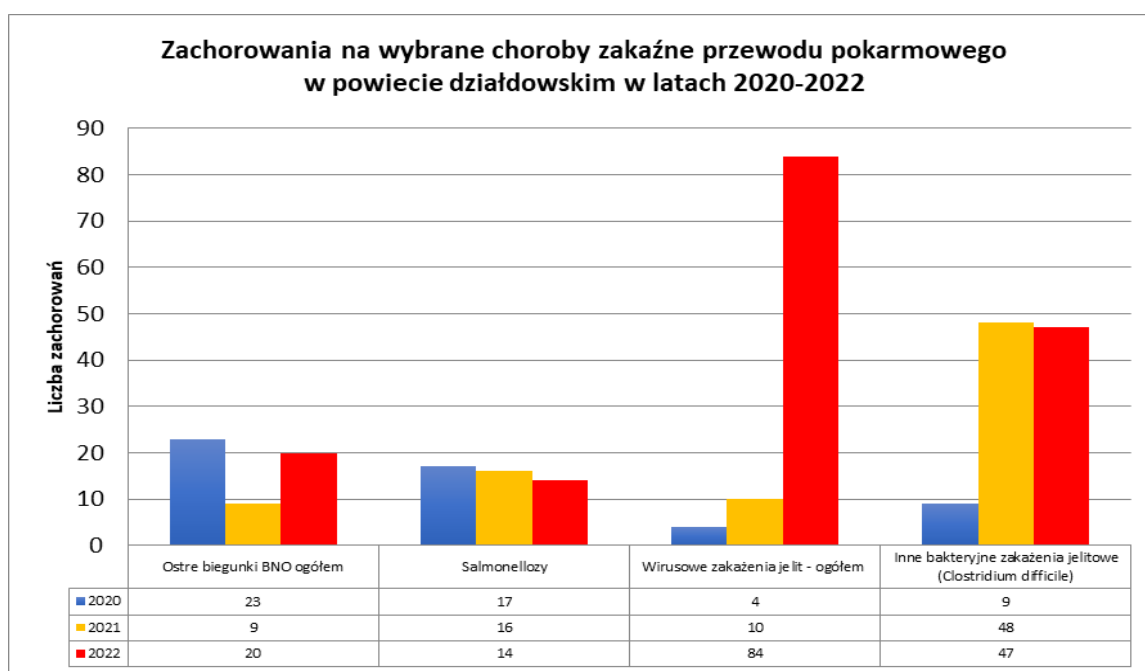
Wszystkie zgłoszone przez lekarzy przypadki dotyczyły pojedynczych, niepowiązanych epidemiologicznie zachorowań w środowisku domowym. Podobnie jak w 2021 r. najczęściej zakażeń odnotowano wśród dzieci w grupie wiekowej do 10 roku życia (9 na 14 przypadków). Głównym nośnikiem bakteryjnych zatruc i zakażeń pokarmowych były potrawy z jaj.

Zauważyć należy, że obok zakażeń jelitowych wywoływanych przez pałeczki *Salmonella*, co roku wykrywane są również inne bakteryjne zakażenia jelitowe o ustalonej etiologii. W 2022 r. zarejestrowano 47 przypadków zachorowań wywołanych przez bakterie *Clostridium difficile*, głównie u ludzi starszych.

Zakażenia *Clostridium difficile* stają się coraz poważniejszym problemem w aspekcie zakażeń szpitalnych oraz jako następstwo powszechnego stosowania antybiotyków, także ambulatoryjnie.

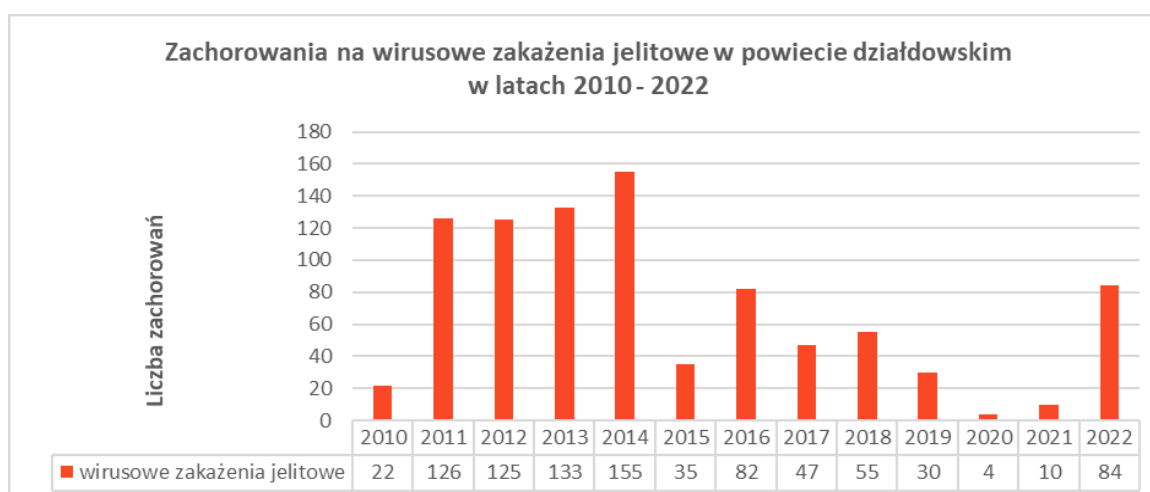
Clostridium difficile - zakażenia wywołane przez tę bakterię są szczególnie niebezpieczne dla osób starszych przebywających w szpitalach lub domach opieki. Choroba może mieć przebieg od łagodnej biegunki do postaci ciężkiej prowadzącej do poważnego uszkodzenia okrężnicy.

Wykres nr 1

Wzrost liczby rozpoznanych zakażeń nie zawsze musi być oznaką pogarszania się sytuacji epidemiologicznej danej choroby, lecz może świadczyć o poprawie zgłaszalności oraz wzmocnieniu nadzoru nad rejestracją danej choroby. Wysoka liczba rozpoznanych zakażeń może również świadczyć o poprawiających się możliwościach diagnostycznych w kierunku wykrywania czynników chorobotwórczych wywołujących biegunki bakteryjne i wirusowe.

Wykres nr 2

Biegunki i zatrucia pokarmowe ciągle są ważną przyczyną chorobowości u dzieci w wieku do lat dwóch. W tej grupie wiekowej, zakażenia jelitowe szczególnie często mogą prowadzić do znacznego odwodnienia oraz do zaburzeń elektrolitowych.

Należy zaznaczyć, że w powiecie działdowskim od 2017 r. notuje się znaczny spadek liczby rejestrowanych przypadków zakażeń pokarmowych o etiologii wirusowej u dzieci w wieku do lat 2. (które najczęściej wywoływane są przez rotawirusy), wykres nr 3.

Wykres nr 3

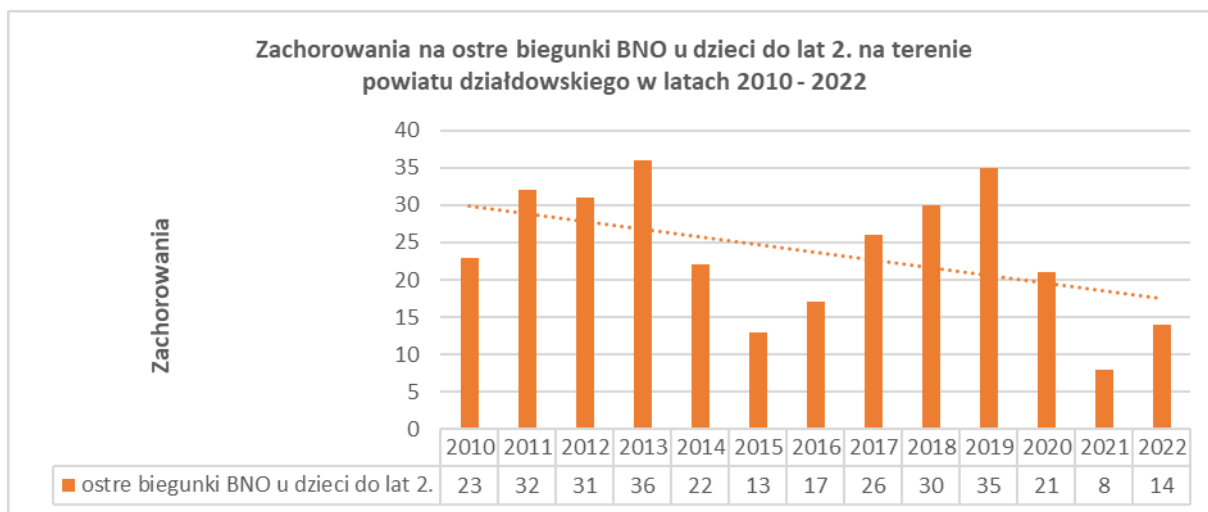

Ogółem w powiecie działdowskim w 2022 r. zarejestrowano 84 przypadki zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe (wykres nr 2). W większości dotyczyły one pacjentów powyżej 2-go roku życia (73 przypadki). Natomiast w grupie dzieci do lat 2. zarejestrowano 11 takich zachorowań (wykres nr 3). Niewielka liczba przypadków wirusowych zakażeń jelitowych w grupie dzieci do lat 2. świadczy o skuteczności szczepień przeciwko biegunkom rotawirusowym wprowadzonych do Kalendarza Szczepień Ochronnych jako szczepienie obowiązkowe w 2021 r. Zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych są to szczepienia u dzieci przed ukończeniem 22 tygodnia życia finansowane z budżetu państwa. W powiecie działdowskim w 2022 r. zaszczepiono 275 niemowląt (dla porównania w 2021 r. szczepieniom poddano 353 nowo narodzonych dzieci).

Z porównania danych dotyczących liczby zachorowań na bliżej nieokreślone ostre biegunki (BNO) o nierozpoznanej etiologii u dzieci w wieku do lat 2. zarejestrowanych w latach 2010-2022 wynika, że pomimo występującej zmienności utrzymuje się tendencja spadkowa zachorowań (wykres nr 4).

Należy podkreślić, że w powiecie działdowskim do zakażeń i zatruc pokarmowych u dzieci w wieku do lat 2. dochodzi wyłącznie w środowisku domowym, dlatego należy kontynuować działania edukacyjne w celu zwiększenia świadomości dotyczącej znaczenia higieny podczas przygotowywania i spożywania posiłków.

Wykres nr 4

Zbiorowe ogniska zatruc pokarmowych - w latach 2014-2022 nie zarejestrowano w naszym powiecie żadnego ogniska zbiorowego zatrucia pokarmowego ani żadnego przypadku zatrucia grzybami (w 2013 r. - wstąpiło jedno ognisko zatrucia pokarmowego w środowisku domowym).

Dur brzuszny, dury rzekome – na terenie powiatu działdowskiego pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Działdowie znajduje się jeden nosiciel duru brzusznego.

Zachorowania na choroby zakaźne wieku dziecięcego i inne choroby zakaźne

Choroby zakaźne wieku dziecięcego – w przypadku tych chorób obserwuje się cyklicznie występującą co kilka lat zmienność liczby zachorowań.

Świnka

Spadkowy trend zachorowań na świnkę zaobserwowano po wprowadzeniu od 2004 r. obowiązkowych szczepień przeciw odrze-świnie-różyczce (zamiast szczepień wyłącznie przeciw odrze). Z porównania liczby zachorowań na świnkę w powiecie działdowskim w latach 2004-2022 wynika, że po wprowadzeniu powszechnych szczepień szczepionką trójskładnikową (odra, świnka, różyczka), w naszym powiecie od 2007 r. notuje się co najwyżej pojedyncze przypadki zachorowań (*wykres nr 5*). W latach 2019-2021 r. nie zgłoszono żadnego przypadku wystąpienia tej choroby (w 2018 r. – 1, w 2017 r. - 3, w 2016 r. - 1). W 2022 r. odnotowano 1 przypadek zachorowania na nagminne zapalenie przyusznic (świnka) u dziecka w wieku przedszkolnym, zaszczepionego dwiema dawkami szczepionki przeciwko odrze, śwince i różyczce.

Świnka (zapalenie przyusznic) jest wirusową chorobą wieku dziecięcego, ale chorują na nią również dorośli. W przebiegu choroby może dojść do powikłań prowadzących do niepłodności mężczyzn.

Wykres nr 5

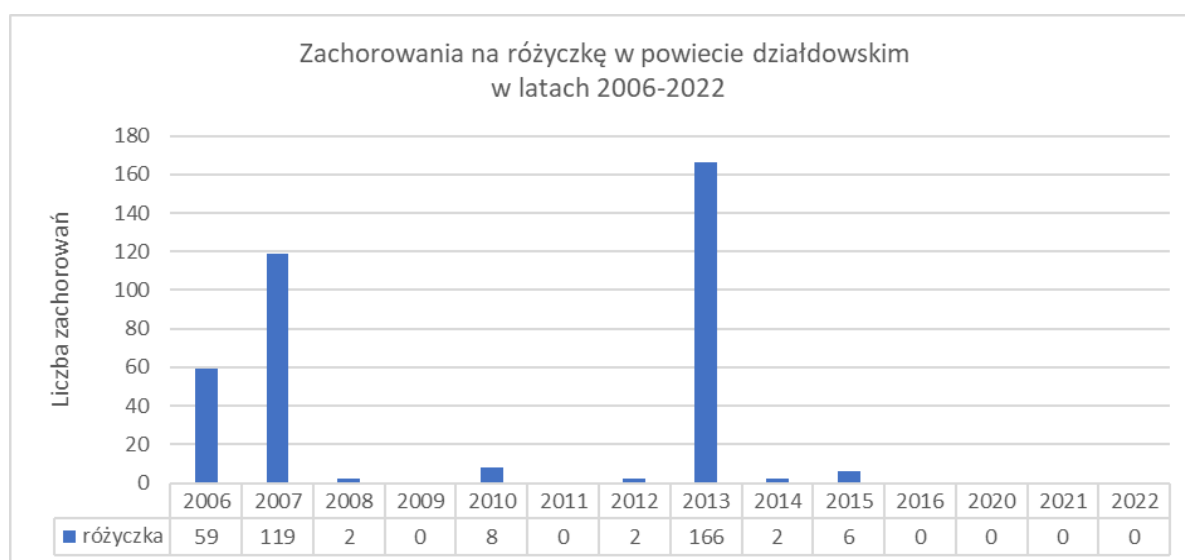

Różyczka

W latach 2016-2022 w powiecie działdowskim nie zarejestrowano żadnego przypadku zachorowania na różyczkę (wykres nr 6). Po wygaśnięciu epidemii wyrównawczej różyczki, która wystąpiła w 2013 r. nie obserwowano znaczącego wzrostu zachorowań (2014 r. - 2 zachorowania, 2015 r. - 6).

Należy podkreślić, że choć różyczka jest chorobą o łagodnym przebiegu, a w wielu przypadkach przebiegającą bezobjawowo, to zakażenie wirusem różyczki kobiety w ciąży może doprowadzić do wad rozwojowych płodu. Dlatego tak ważne jest szczepienie kobiet planujących macierzyństwo. Ponadto choroba ta w rzadkich przypadkach może przyczyniać się do niepłodności męskiej.

Wykres nr 6

Odra

Na terenie powiatu działdowskiego od wielu lat nie zarejestrowano żadnego przypadku zachorowania na odrę. Odra jest bardzo zaraźliwą wirusową chorobą zakaźną. Zakażenie szerzy się drogą powietrzno-kropelkową, czyli przez bezpośredni kontakt z osobą zakażoną ale można zarazić się również na odległość np. przebywając w tym samym pomieszczeniu, w którym znajduje się osoba chora. Choroba bardzo łatwo przenosi się z osoby chorej na osoby nieuodpornione. Odra jest chorobą wieku dziecięcego, jednak na zachorowanie narażone są osoby w każdym wieku. Choroba może przebiegać z powikłaniami (np. zapalenie oskrzeli, ucha środkowego, zatok, odrowe zapalenie opon rdzeniowych i mózgu, podostre stwardniające zapalenie mózgu, które rozwija się kilka do kilkunastu lat po przebyciu zachorowania). Choroba jest również niebezpieczna dla kobiet w ciąży.

Zgodnie z aktualną wiedzą w dziedzinie wakcynologii w celu wytworzenia pełnej i długoletniej odporności przeciwko odrze należy przyjąć dwie dawki szczepionki podanej powyżej pierwszego roku życia.

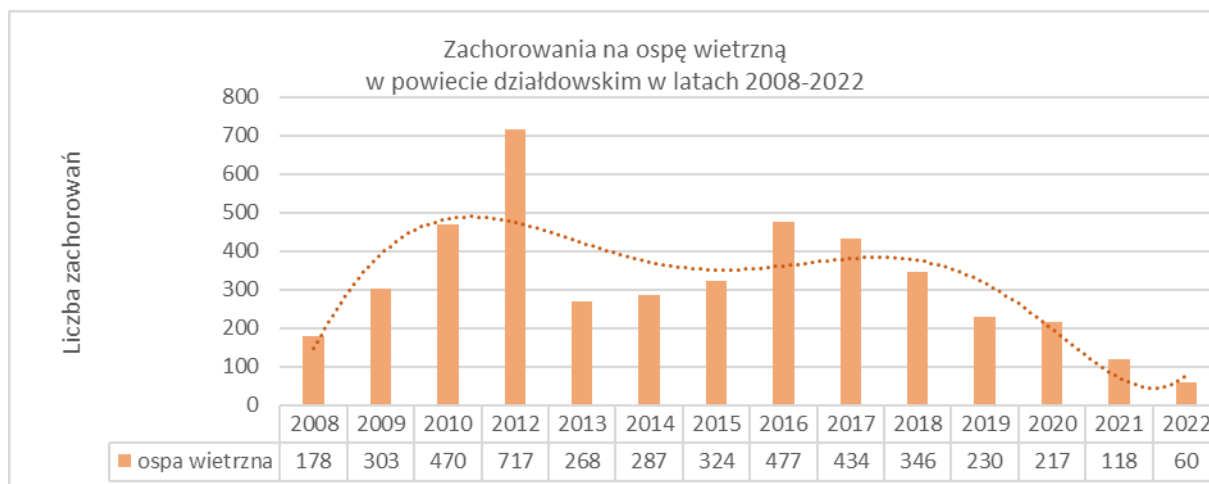
W 2022 r. szczepieniom przeciwko odrze podlegały dzieci, które ukończyły pierwszy rok życia, dzieci w 10 r. ż. (rocznik 2013) oraz dzieci w 6 r. ż. (rocznik 2017). W powiecie działdowskim w grupie dzieci, które ukończyły 1 rok życia wskaźnik wyszczepialności był wysoki i wynosił 97,0%. Natomiast u dzieci w 6 r. ż (rocznik 2017) i dzieci w 10 roku życia (rocznik 2013) procentowe wykonanie szczepień p/odrze, śwince i różyczce wynosiło odpowiednio 88% i 94%, co nie spełnia wymaganych 95% do uzyskania odporności środowiskowej. Głównym powodem opóźnienia w wykonaniu szczepień była zwiększona zachorowalność wśród dzieci w okresie jesiennym na infekcje górnych dróg oddechowych. U chorych dzieci lekarze zalecali czasowe odroczenie wykonania szczepień ochronnych.

Ospa wietrzna

W 2022 r. wystąpił dalszy spadek zarejestrowanych zachorowań na tę chorobę (2020 r. - 217, 2021 r. - 118, 2022 r. - 60), wykres nr 7.

W przypadku ospy obserwuje się cyklicznie występującą co kilka lat zmienność liczby zachorowań.

Wykres nr 7

W Polsce dostępne są szczepionki przeciwko ospie wietrznej. Zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych są to szczepienia zalecane (nieobowiązkowe), które są płatne. W powiecie działdowskim w 2022 r. zaszczepiono 102 dzieci (2019 r. - 102, 2020 r. - 62, 2021 r. - 36).

Inwazyjna choroba meningokokowa (IchM)

IchM jest chorobą zakaźną ośrodkowego układu nerwowego o ciężkim przebiegu klinicznym, w 10% przypadków kończąca się zgonem. Ryzyko zakażenia dotyczy wszystkich grup wiekowych, jednak najczęściej choroba występuje u dzieci do **5 roku życia, a zwłaszcza u dzieci poniżej 1 roku życia**. Następnie chorują osoby w przedziale wiekowym od 11 do 24 lat. Do zakażenia dochodzi drogą kropelkową lub przez kontakt bezpośredni z bezobjawowym nosicielem lub osobą chorą. Materiałem zakaźnym jest wydzielina z nosa i gardła nosicieli lub osób chorych. Przemijające bezobjawowe nosicielstwo występuje u ok. 5-10% ludności. W Polsce najczęściej występują meningokoki grupy B i C.

Najskuteczniejszą metodą profilaktyki zakażeń wywołanych przez *Neisseria meningitidis* są szczepienia ochronne. W Polsce zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych są to szczepienia zalecane (nieobowiązkowe), które są płatne. W powiecie działdowskim w 2022 r. zaszczepiono 58 dzieci przeciwko meningokokom serogrupy B najczęściej wywołującym ogniska epidemiczne (2019 r. – 101, 2020 r.- 109, 2021 r. - 78).

Neisseria meningitidis jest istotnym czynnikiem etiologicznym bakteryjnych pozaszpitalnych ciężkich zakażeń inwazyjnych przebiegających jako zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i sepsa.

W 2022 r. podobnie jak roku ubiegłym nie zarejestrowano żadnego przypadku zachorowania na inwazyjną chorobę meningokokową (w 2020 r. - 1 przypadek u dziecka w 1. roku życia).

Krztusiec (kokuks)

W powiecie działdowskim w 2022 r. tak jak i w latach poprzednich nie zarejestrowano żadnego zachorowania na krztusiec (2017 r. – 2 przypadki). Krztusiec jest ostrą bakteryjną chorobą zakaźną dróg oddechowych, występującą głównie u dzieci. Do zakażenia dochodzi drogą kropelkową. Krztusiec jest chorobą bardzo zaraźliwą. Wskaźnik podatności na zakażenie (osób nieodpornych) w wyniku kontaktu z osobą chorą na krztusiec jest bardzo wysoki i wynosi 90%. U niemowląt do 6 miesiąca życia choroba może mieć bardzo ciężki przebieg i doprowadzić do zgonu. U dorosłych krztusiec przebiega łagodniej niż u dzieci lub przyjmuje nietypową postać zapalenia oskrzeli.

Z analizy wykonania szczepień ochronnych wynika, że w powiecie działdowskim uzyskano bardzo dobre wskaźniki stanu zaszczepienia dzieci i młodzieży przeciwko krztuścowi. Zgodnie z Kalendarzem Szczepień immunizacja rozpoczyna się w 2 miesiącu życia, natomiast ostatnia dawka przypominająca szczepienia podawana jest w 14 roku życia dziecka (*tabela nr 2 i nr 3*).

Przebycie krztuśca pozostawia długotrwałą odporność naturalną (przez ok. 10-15 lat), po tym czasie stopniowo zwiększa się odsetek populacji wrażliwej na zakażenie. Natomiast odporność poszczepienna w zależności od rodzaju szczepionki utrzymuje się przez okres

ok. 3–10 lat (najczęściej 5-7 lat). W przypadku krztuśca występują okresowe wzrosty zachorowań co 3-5 lat, w zależności od stosowanej szczepionki oraz innych czynników (np. grup wiekowych objętych powszechnymi szczepieniami).

Dlatego w celu osiągnięcia wzrostu odporności zbiorowiskowej dającej ochronę osobom nieodpornym, zaleca się obok prowadzenia powszechnych szczepień u dzieci i młodzieży, stosowanie szczepień przypominających u osób dorosłych.

Inne choroby zakaźne

Wirusowe zapalenie wątroby typu B

Dzięki wprowadzeniu do Programu Szczepień Ochronnych w 1989 r. obowiązkowych szczepień dzieci i młodzieży przeciw WZW typu B znacznie zmniejszyła się zachorowalność na tę chorobę. Nabyta odporność poszczepienna, jak i odporność naturalna zapewniają długotrwałą ochronę przed zachorowaniem, prawdopodobnie do końca życia.

W 2022 r. tak jak i w latach poprzedzających (2020, 2021) nie zarejestrowano żadnego przypadku WZW B o charakterze przewlekłym (2019 - 1; 2017 - 1; 2016 - 4 przypadki).

Wirusowe zapalenie wątroby typu C (zakażenie wirusem HCV)

Zmniejszenie zachorowalności i umieralności z powodu wirusowego zapalenia wątroby typu C jest jednym z priorytetów w obszarze chorób zakaźnych.

W powiecie działowskim w 2022 r. zarejestrowano 2 przypadki zachorowań na WZW C przewlekłe. Liczbę zarejestrowanych zakażeń WZW typu C w powiecie działowskim w latach 2010-2022 przedstawia poniżej zamieszczony *wykres nr 8*.

Wirus HCV przenosi się przez kontakt z zakażoną krwią. Zakażenie wirusem HCV może dotyczyć każdego, kto kiedykolwiek miał przeprowadzone zabiegi z przerwaniem ciągłości tkanek w warunkach nie przestrzegania standardów sanitarno-higienicznych. Zgodnie z danymi Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego Państwowego Zakładu Higieny - Państwowego Instytutu Badawczego każdego roku rejestruje się ok. 3-4 tys. nowych zachorowań (pomijając lata 2020-2021), przy czym 95% wykrytych przypadków przebiega pod przewlekłą postacią wirusowego zapalenia wątroby typu C. Jednak zdaniem specjalistów liczba zachorowań wykrywanych w kolejnych latach i rejestrowanych w systemie nadzoru nad chorobami zakaźnymi nie przedstawia rzeczywistej sytuacji epidemiologicznej WZW C, ponieważ większość zakażeń (ok. 80%), ze względu na wieloletni bezobjawowy przebieg choroby, jest niewykryta.

Obecnie do zakażeń HCV dochodzi najczęściej podczas wykonywania zabiegów estetycznych (np. mikrodermabrazja, usuwanie zmarszczek, botoks), zabiegów kosmetycznych (np. manicure, pedicure) czy zabiegów upiększających (np. tatuaż, piercing). Przeprowadzanie zabiegów z naruszeniem procedur higieniczno-sanitarnych niesie istotne ryzyko zakażenia HCV oraz HBV i HIV.

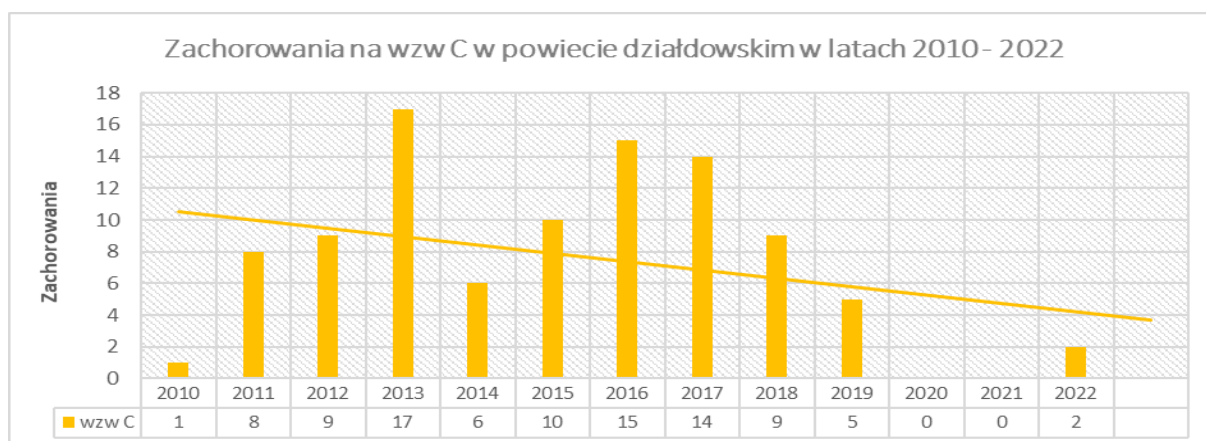
Do grup wysokiego ryzyka należą także osoby przyjmujące dożylnie narkotyki poprzez używanie wspólnych igieł i strzykawek. Zakażenie HCV może również przytrafić się w warunkach domowych, gdy członkowie rodziny, najczęściej nieświadomi zakażenia,

używają wspólnych przyborów higienicznych (np. maszynek do golenia, cążek do paznokci, szczoteczek do zębów). Czasami do zakażenia dochodzi w drodze kontaktu seksualnego.

Do potwierdzenia zakażenia konieczne jest przeprowadzenie badania diagnostycznego w kierunku HCV. Przeciw WZW-C nie można się zaszczepić, ale możliwe jest już skuteczne, pełne wyleczenie.

Z uwagi, że dotychczas nie opracowano szczepionki przeciwko wzw typu C poprawę sytuacji epidemiologicznej można uzyskać poprzez zapewnienie wysokich standardów higieniczno-sanitarnych udzielania świadczeń zdrowotnych oraz zabiegów w placówkach niemedyzycznych, podczas których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek. W tym celu Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Działdowie prowadzi działania nadzorująco-edukacyjne nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą oraz nad zakładami fryzjerskimi, kosmetycznymi i tatuażu funkcjonującymi na terenie powiatu działdowskiego.

Wykres nr 8

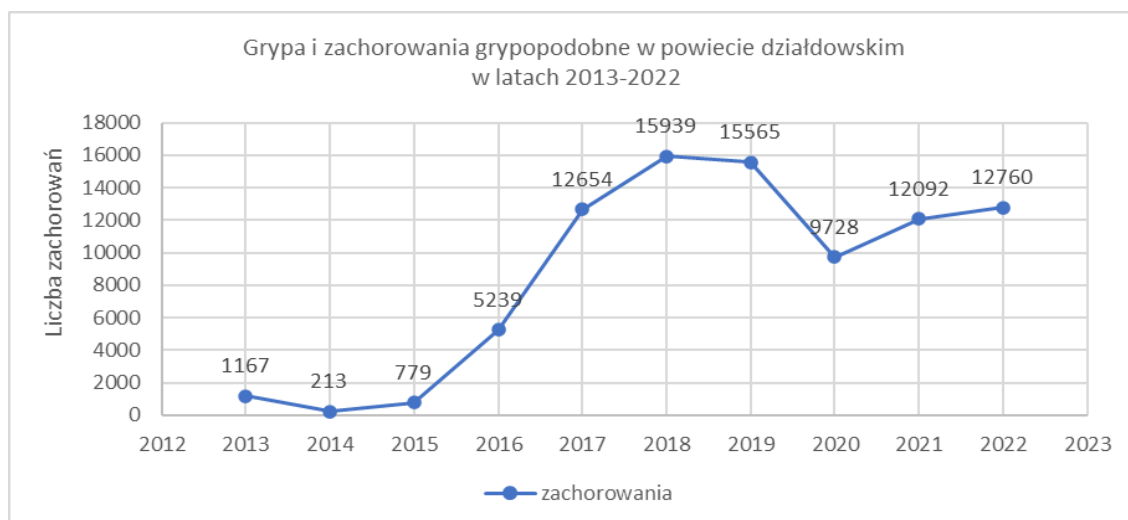

Grypa i choroby grypopodobne

W 2022 r. zarejestrowano 12 760 przypadków zachorowań na grypę i choroby grypopodobne. Do leczenia szpitalnego skierowano 653 osoby, byli to pacjenci z nasilonymi objawami ze strony układu oddechowego w następujących grupach wiekowych: 375 dzieci w wieku do 4 lat, 175 osób w wieku 5-14 lat, 25 w wieku 15-64 lata oraz 78 osoby powyżej 65 roku życia. Zachorowania na grypę mają charakter sezonowy i występują przede wszystkim w okresie od października do kwietnia. W przypadku grypy najskuteczniejszą formą profilaktyki zachorowań są szczepienia ochronne. W powiecie działdowskim w 2022 r. przeciw grypie zaszczepiło się 1 433 osoby (2021 r. - 2 265, 2020 r. - 1 147, 2019 r. - 1 179).

Liczbę zarejestrowanych zachorowań na grypę i infekcje grypopodobne w powiecie działdowskim w latach 2013-2022 przedstawia wykres nr 9.

Wykres nr 9

Choroby odzwierzęce - borelioza, wścieklizna

Borelioza

Borelioza uznawana jest za najczęściej występującą w Polsce chorobę przenoszoną przez kleszcze. Jest to choroba wywoływana przez bakterie, krętki z rodzaju *Borrelia burgdorferi*. W 2022 r. w powiecie działdowskim zarejestrowano 18 przypadków zachorowań na boreliozę (wykres nr 10), w tym 14 przypadków z objawami rumienia wędrującego.

Rumień wędrujący jest wczesną zmianą skórą, która pojawia się najczęściej w miejscu ukąszenia przez zakażonego kleszcza, w typowej postaci zaczerwienienie powiększa się, a w środku zaczyna blednąć, dając po pewnym czasie obraz szerzącego się okręgu.

Najbardziej narażeni na zachorowanie są pracownicy zatrudnieni w leśnictwie, myśliwi oraz osoby zbierające runo leśne. Borelioza jest chorobą wieloukładową i nieleczona może doprowadzić nawet do zgonu.

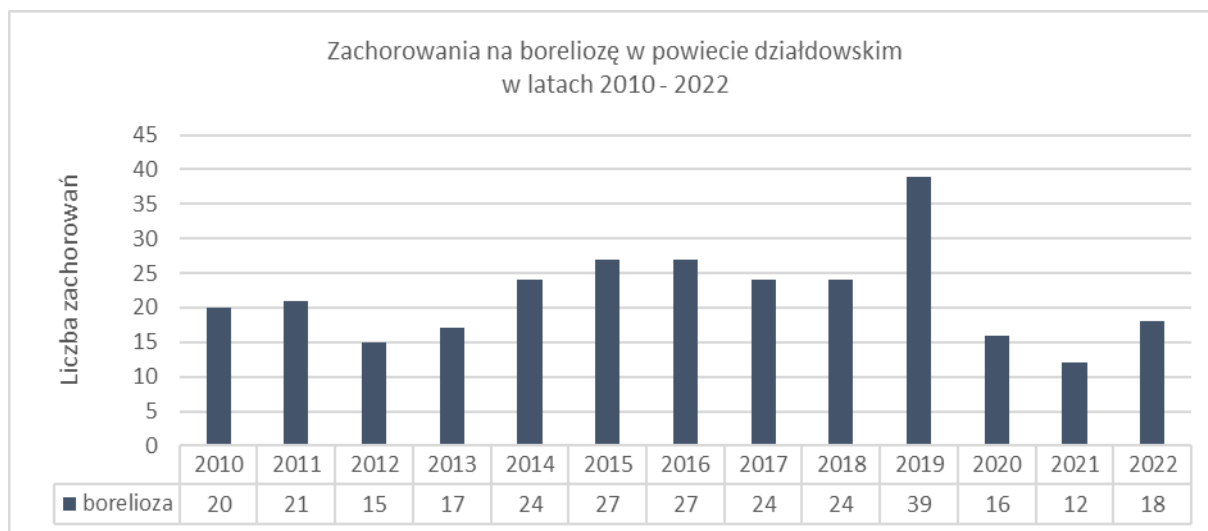
Dotychczas nie opracowano szczepionki przeciwko tej chorobie. Dlatego ważne jest wczesne jej rozpoznanie oraz informowanie społeczeństwa o sposobach zapobiegania zakażeniom. Zamieszczony poniżej wykres nr 10 przedstawia zachorowania na boreliozę w latach 2010-2022.

Zapobieganie wściekliznie

W 2022 r. w powiecie działdowskim nie potwierdzono żadnego przypadku wścieklizny u zwierząt. Zarejestrowano 65 przypadków pokąsań przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę (2021 r. - 66). Do szczepień p/wściekliznie zakwalifikowano 12 osób (w 2021 r. - 14) z powodu pogryzienia przez bezpieczne psy i koty oraz brakiem możliwości podjęcia obserwacji weterynaryjnej zwierząt.

Należy zwrócić uwagę na bardzo dobrą współpracę z Powiatowym Lekarzem Weterynarii, Strażą Miejską i Strażą Gminną oraz z jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie zwalczania chorób zakaźnych, które mogą być przenoszone ze zwierząt na ludzi.

Wykres nr 10

Kleszczowe zapalenie mózgu (KZM)

Podobnie jak w latach poprzednich w powiecie działdowskim nie został zgłoszony żaden przypadek zachorowania na KZM (w 2016 r. - 1 przypadek). KZM jest ciężką, ostrą chorobą zakaźną ośrodkowego układu nerwowego. Przenoszony przez kleszcze wirus atakuje mózg lub rdzeń kręgowy. Choroba może mieć ciężki przebieg i prowadzić do trwałych następstw w postaci porażenia nerwów, niedowładów kończyn, zaburzeń koncentracji lub depresji, a nawet zgonu.

Najskuteczniejszą metodą zabezpieczenia przed kleszczowym zapaleniem mózgu i jego następstwami są szczepienia, w Polsce są to szczepienia zalecane (nieobowiązkowe, odpłatne). W 2022 r. przeciw KZM zaszczepiło się 106 osób. Główny Inspektor Sanitarny zaleca je szczególnie osobom stale lub czasowo przebywającym na terenach endemicznego występowania zakażonych kleszczy i wykonującym zawody związane z rolnictwem czy leśnictwem lub aktywnie spędzającym czas na świeżym powietrzu.

Gruźlica

Gruźlica jest chorobą zakaźną wywoływaną przez bakterie (prątki gruźlicy z grupy *Mycobacterium tuberculosis complex*) i zaraźliwą - prątki wraz z wdychanym powietrzem przenoszą się od chorej osoby na zdrową.

Gruźlica przenosi się głównie drogą kropelkową, bardzo rzadko na drodze pokarmowej lub przez kontakt ze skórą czy śluzówką. Zagrożenie przeniesienia zakażenia na inne osoby występuje tylko w przypadku gruźlicy płuc i to w okresie prątkowania. Chorzy wydalają prątki

wraz z kropelkami wydzieliny z dróg oddechowych podczas kaszlu, kichania, odkrztuszania, krzyku ale również podczas mówienia i głośnego śmiechu.

Pomimo, że najwyższe ryzyko zachorowania na gruźlicę występuje w okresie pierwszych dwóch lat od zakażenia, to u osób zakażonych utrzymuje się ono przez całe życie. Choroba może się rozwinąć u 5-10% osób zakażonych prątkami, u pozostałych pozostaje w stanie tzw. drzemiącego zakażenia (można to potwierdzić np. poprzez wykonanie testu tuberkulinowego).

Gruźlica jest chorobą, która może się rozwinąć w wiele lat od zakażenia pierwotnego, choroba może również nawracać po wielu latach od przebytego leczenia. Ryzyko zachorowania zwiększają m.in.: stały kontakt z chorą osobą, trwające choroby, zakażenie wirusem HIV, złe warunki życia, stres, niewłaściwe odżywianie, nadużywanie alkoholu czy używanie narkotyków.

W powiecie działdowskim w 2022 r. zarejestrowano 8 zachorowań na gruźlicę, w tym 7 nowych przypadków i 1 wznowę (w 2021 r. zarejestrowano 4 zachorowania, a w 2020 r. - 6). Wszystkie osoby chore i z najbliższego kontaktu zostały objęte nadzorem epidemiologicznym. Chorzy podlegają obowiązkowemu leczeniu i przebywają pod stałym nadzorem lekarza specjalisty w Poradni Chorób Płuc i Gruźlicy w Działdowie. Osoby ze styczności, przebywające w stałym kontakcie z chorymi zostały skierowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie do lekarza rodzinnego z zaleceniem wykonania nieodpłatnego badania RTG płuc.

W Polsce istnieje obowiązek szczepień przeciwko gruźlicy. Zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych szczepienie to wykonuje się w pierwszej dobie życia noworodka.

HIV/AIDS oraz kiła

W 2022 r. zarejestrowano 2 nowe przypadki zakażenia wirusem HIV (w 2015 r. - 2 zakażenia, w 2016 - 1, w 2017 - 2, w 2018 - 2, 2019 - 4, 2020 r.- 1, 2021 r. - 0).

Nie zarejestrowano żadnego zachorowania na AIDS (w 2020 r. - 1 przypadek).

Od 2019 r. nie zarejestrowano żadnego przypadku zachorowania na kiłę (w 2018 r. - 1, 2016 r. -2; 2015 r. - 3).

Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

W 2022 r. w powiecie działdowskim działalność leczniczą wykonywana była w 55 obiektach zarejestrowanych jako podmioty lecznicze i w 41 obiektach prowadzących działalność leczniczą w formie praktyki zawodowej. Przeprowadzono ogółem 82 kontrole w zakresie oceny pomieszczeń i urządzeń, przestrzegania przez personel medyczny procedur mających na celu zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych oraz nadzoru nad prawidłową gospodarką odpadami medycznymi.

W 2022 r. zakończyły działalność dwa gabinety stomatologiczne oraz poradnia ginekologiczna. Nadzorem objęto nowopowstałe dwie praktyki stomatologiczne, gabinet ortopedyczny i okulistyki.

W roku 2022 zrealizowano następujące inwestycje:

- przeprowadzono kompleksową termomodernizację Domu Opieki Społecznej w Uzdowie, oraz budynku NZOZ Eskulap w Niechłoinie;
- Poradnia Chorób Płuc i Gruźlicy przeniósła swoją działalność do nowego obiektu;
- Poradnia Chirurgii Onkologicznej została przeniesiona do pomieszczeń wspólnych z Poradnią Ortopedyczną SPZOZ w Działdowie;
- NZOZ WEL-MED w Lidzbarku rozszerzył działalność o poradnię lekarza podstawowej opieki zdrowotnej;
- w 15 podmiotach przeprowadzono prace remontowe i modernizacyjne, polegające między innymi na malowaniu pomieszczeń oraz wymianie mebli i urządzeń medycznych.

Ponadto w 2022 r. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Działdowie wykonał następujące remonty i modernizacje w zakresie dostosowania do wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą, określonych w przedmiotowym rozporządzeniu Ministra Zdrowia:

1. Dział diagnostyki obrazowej - wykonano inwestycję „Remont i adaptacja Pracowni RTG wyposażonej w stacjonarny aparat RTG ze skopią”:

- a) wykonano modernizację pracowni diagnostycznej wraz z pomieszczeniem operatora - w pomieszczeniach tych wykonano remont instalacji elektrycznej i sanitarnej wraz z system wentylacji nawiewno-wyciągowej oraz klimatyzację zapewniającą parametry jakości powietrza dostosowane do funkcji pomieszczenia,
- b) w przestrzeni pracowni przebudowano dwie kabiny dla pacjentów przygotowujących się do diagnostyki,
- c) wyremontowano pomieszczenie higieniczno-sanitarne z bezpośrednim dostępem z pomieszczenia badań,
- d) zakupiono i wyposażono pracownię w cyfrowy, stacjonarny aparat RTG ze skopią, stację sterowniczo-przeglądową technika oraz lekarską stację diagnostyczną,
- e) wyposażono szpital w cyfrowy, mobilny aparat RTG umożliwiający wykonywanie badań przy łóżku pacjenta w komórkach szpitalnych.

2. Oddział psychiatryczny:

- a) przebudowano i zorganizowano pomieszczenie przygotowania pielęgniarskiego przy punkcie pielęgniarskim w oddziale;
- b) przebudowano i zorganizowano pomieszczenie socjalne dla pracowników oddziału.

3. Oddział urazowo-ortopedyczny - przebudowano pomieszczenia i instalacje dla nowego punktu pielęgniarskiego wraz z pomieszczeniem przygotowania pielęgniarskiego w oddziale.

4. Blok Żywienia:

- a) wykonano drobne remonty malarskie w pomieszczeniach technologicznych i magazynowych bloku;
- b) wyremontowano schody zewnętrzne prowadzące do bloku żywienia oraz rampę służącą

do rozładunku towarów.

5. Sekcja Techniczna:

- a) wyremontowano pomieszczenia socjalne, higieniczno-sanitarne dla pracowników sekcji oraz ciągi komunikacyjne w tym obiekcie;
- b) wyremontowano pomieszczenie warsztatowe konserwatorów mechaników.

6. W 2022 r. wykonano w szpitalu remonty w zakresie ogólnobudowlanym następujących pomieszczeń:

- a) gabinet dla lekarza dyżurującego w Zespole Ratownictwa Medycznego;
- b) pomieszczenie szpitalnego depozytu dla pacjentów;
- c) remont malarski w obiekcie hydroforni oraz zbiorników: hydroforowych i źróź uzdatniających wodę.

7. Blok Operacyjny:

- a) zakupiono cyfrowy aparat RTG ramie C;
- b) zakupiono trzy aparaty do znieczuleń wraz z monitorami funkcji życiowych pacjentów;
- c) zakupiono aparat do nieinwazyjnego pomiaru rzutu serca.

8. Pracownia endoskopowa:

- a) zakup videogastroskopu diagnostycznego;
- b) zakup cyfrowego toru wizyjnego dla pracowni gastrokopii:
 - cyfrowy videoprocessor obrazu HDTV wraz ze zintegrowanym źródłem światła,
 - monitor medyczny endoskopowy 27",
 - pompa wodna endoskopowa,
 - insuflator CO₂,
 - wózek medyczny endoskopowy;
- c) zakup videokolonoskopu diagnostycznego,
- d) zakup cyfrowego toru wizyjnego dla pracowni gastrokopii:
 - cyfrowy videoprocessor obrazu HDTV wraz ze zintegrowanym źródłem światła,
 - monitor medyczny endoskopowy 27",
 - pompa wodna endoskopowa,
 - insuflator CO₂,
 - wózek medyczny endoskopowy;
- e) zakup diatermii endoskopowej z modułem argonowym;
- f) zakup automatycznej myjni endoskopowej.

9) Zespoły Ratownictwa Medycznego:

- a) zakupiono ambulans zgodny z wymaganiami określonymi w zintegrowanych normach Nr 1789 na wyposażenie Zespołu Ratownictwa Medycznego stacjonującego w Rybnie;
- b) defibrylator z kardiowersją;
- c) aparat do mechanicznej kompresji klatki piersiowej;
- d) aparat USG.

9. W 2022 r. wyposażono komórki szpitalne w następującą aparaturę i sprzęt medyczny:

- kardiologiczny aparat USG;

- monitory funkcji życiowych pacjentów (8 sztuk);
- pompy infuzyjne (20 sztuk);
- wózki zabiegowe, potrójne wózki na odpady;
- chłodziarkę farmaceutyczną;
- stojące dozowniki środków dezynfekcyjnych, bezdotykowe;
- aparaty AMBU, pulsoksymetry, ciśnieniomierze, termometry bezdotykowe, dozowniki tlenu;
- rejestratory ciśnienia dla pacjentów udarowych;
- inkubator do testów biologicznych dla centralnej sterylizatorni;
- aparat do laseroterapii z aplikatorem skanującym dla fizjoterapii.

Jednocześnie Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Działdowie od 26.09.2020 r. do chwili obecnej udziela świadczeń zdrowotnych pacjentom, u których potwierdzono zakażenie wirusem SARS-CoV-2. W 2022 r. świadczenia zdrowotne pacjentom z zakażeniem SARS-CoV-2 udzielane były w następujących oddziałach:

- medycyny paliatywnej,
- urazowo-ortopedycznym,
- anestezjologii i intensywnej terapii,
- psychiatrycznym,
- chorób wewnętrznych,
- neurologicznym,
- rehabilitacyjnym.

Podczas hospitalizacji pacjenci byli izolowani, opieka nad nimi była sprawowana zgodnie z procedurami obowiązującymi w przypadku choroby zakaźnej. Personel do kontaktu z zakażonymi pacjentami stosował środki ochrony indywidualnej. W trakcie pobytu pacjentów zakażonych w oddziałach obowiązywał wzmożony reżim sanitarny, jak również zakaz odwiedzin. Informacja o hospitalizacji zakażonych pacjentów była na bieżąco przekazywana do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Działdowie.

Przeprowadzone w ubiegłym roku remonty i modernizacje przyczyniły się do poprawy stanu sanitarnego obiektów oraz bezpieczeństwa zdrowotnego pacjentów.

Profilaktyczne szczepienia ochronne w 2022 r.

Realizacja szczepień ochronnych

Realizacja szczepień ochronnych odbywa się zgodnie z aktualnym na dany rok Programem Szczepień Ochronnych (PSO), który jest wydawany przez Głównego Inspektora Sanitarnego i ogłaszany w dzienniku urzędowym Ministra Zdrowia. Program określa wykaz obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych oraz zasady ich przeprowadzania.

Kalendarz szczepień na 2022 r. obejmował szczepienia obowiązkowe dzieci i młodzieży (finansowane z budżetu państwa) oraz szczepienia dodatkowe (zalecane), odpłatne.

Należy podkreślić, że w Polsce istnieje ustawowy obowiązek poddawania się szczepieniom ochronnym przeciw wybranym chorobom zakaźnym.

Celem szczepień jest m.in. wytworzenie odporności zbiorowiskowej przeciwko określonym chorobom zakaźnym. Odpowiednio wysoki odsetek osób uodpornionych w drodze szczepień ochronnych (wynoszący ok. 95%) jest skuteczną formą ochrony osób nieodpornych, które ze względu na przeciwwskazania zdrowotne nie mogą być zaszczepione.

W wyniku realizacji powszechnych szczepień ochronnych w odniesieniu do chorób zakaźnych, które występują tylko u człowieka (nie mają rezerwuaru zwierzęcego), przy zastosowaniu szczepionek o wysokiej skuteczności, możliwe jest całkowite zwalczenie choroby zakaźnej na całym świecie z wyeliminowaniem wywołującego ją patogenu. Obecnie Polska uczestniczy w koordynowanych przez Światową Organizację Zdrowia globalnych programach eliminacji (brak zachorowań na terenie kraju) i eradykacji (całkowite wyeliminowanie choroby na świecie) takich chorób jak odra i różyczka oraz poliomyelitis (Heinego-Medina).

Dotychczas w wyniku szczepień ochronnych doprowadzono do globalnej eradykacji ospy prawdziwej.

W Polsce w ramach Programu Szczepień Ochronnych prowadzone są szczepienia obowiązkowe dzieci i młodzieży w wieku do 19 roku życia.

Szczepienia ochronne (obowiązkowe i zalecane) w powiecie działdowskim były realizowane zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych na 2022 r. w 12 punktach szczepień znajdujących się w przychodniach zdrowia oraz w Oddziale Noworodków i Wcześnieaków, Poradni Chirurgicznej, Szpitalnym Oddziale Ratunkowym i Stacji Dializ Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Działdowie.

Zgodnie z danymi przesłanymi przez punkty szczepień wykonanie obowiązkowych szczepień dzieci i młodzieży w 2022 r. w powiecie działdowskim przedstawia się następująco:

Dzieci urodzone w 2022 r. - pierwszy rok życia

Liczba osób w roczniku – **412**

- 99 % szczepienie p/gruźlicy;
- 62 % szczepienie podstawowe dawka uzupełniająca (II dawka) p/wzw B;
- 62 % szczepienie podstawowe dawka pierwotna p/błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis oraz *Haemophilus influenzae* typu B;
- 69 % - szczepienie pierwotne przeciwko *Streptococcus pneumoniae*;
- 67 % - szczepienie podstawowe przeciwko zakażeniom rotawirusowym.

Dzieci urodzone w 2021 r. - drugi rok życia

Liczba osób w roczniku - **422**

- 99 % szczepienie uzupełniające (III dawka) p/wzw B;
- 70 % szczepienie uzupełniające (IV dawka) przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis oraz *Haemophilus influenzae* typu B;
- 97 % szczepienie podstawowe (I dawka) p/odrze, śwince oraz różyczce;
- 91 % szczepienie uzupełniające przeciwko *Streptococcus pneumoniae*.

Szczepienia w grupie dzieci do lat dwóch prowadzi się sukcesywnie według dat urodzenia.

Dzieci urodzone w 2017 r. - szósty rok życia:

Liczba osób w roczniku - **629**

- 88 % szczepienie przypominające I dawka p/błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis;
- 88 % dawka przypominająca p/odrze, śwince oraz różyczce.

W związku z dynamicznym wzrostem zachorowań na odrę, od 2019 r. wprowadzono do kalendarza szczepień dawkę przypominającą przeciwko odrze, śwince i różyczce u dzieci w szóstym roku życia (czyli przed rozpoczęciem nauki w szkole podstawowej).

Dzieci urodzone w 2013 r. - 10 rok życia:

Liczba osób w roczniku - **650**

- 94 % szczepienie przypominające p/odrze, śwince i różyczce.

Dzieci urodzone w 2009 r. - 14 rok życia:

Liczba osób w roczniku - **766**

- 91 % szczepienie II przypominające p/błonicy, tężcowi i krztuścowi.

Dzieci urodzone w 2004 r. - 19 rok życia:

Liczba osób w roczniku - **630**

- 98 % szczepienie III przypominające p/ błonicy, tężcowi.

Szczepienia obowiązkowe dzieci z grup ryzyka:

1. Szczepienie przeciwko inwazyjnym zakażeniom *Streptococcus pneumoniae*, wykorzystano **32** dawek szczepionki dla dzieci przedwcześnie urodzonych;
2. Szczepienia przeciwko ospie wietrznej – wykorzystano **47** dawek szczepionki;
3. Szczepienia przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi (DTPa) – wykorzystano **179** dawek szczepionki skojarzonej Pentaxim.

Szczepienia obowiązkowe przeciwko rotawirusom:

Program Szczepień Ochronnych jest stale rozszerzany o kolejne obowiązkowe szczepienia ochronne przeciwko chorobom zakaźnym. Od 2021 r. do Kalendarza Szczepień Ochronnych wprowadzono szczepienie przeciwko rotawirusom odpowiedzialnym za wywoływanie biegunek wśród dzieci. Do w/w szczepienia ochronnego kwalifikowane są wszystkie dzieci urodzone po 31.12.2020 r.

W 2022 r. szczepienie podstawowe składające się z 3 dawek szczepionki Rotateq otrzymało **275** nowo narodzonych dzieci.

Szczepienia obowiązkowe przeciwko tężcowi osób po zranieniach i urazach

W 2022 r. przeciwko tężcowi uodpornione zostały **262** osoby w przedziale wiekowym od 30 roku życia i powyżej.

Szczepienia obowiązkowe przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B w grupach ryzyka

Podano **61** dawek szczepionki w następujących grupach:

1. osoby z bliskiego otoczenia nosicieli (osób zakażonych wirusem HBV - zapalenia wątroby typu B;
2. osoby z bliskiego otoczenia chorych na WZW typu B;
3. osoby zakażone wirusem zapalenia wątroby typu C (HCV);
4. osoby przewlekle chore o wysokim ryzyku zakażenia;
5. studenci uczelni medycznych i opiekunowie medyczni – pielęgniarstwa, wcześniej nieszczepieni przeciwko WZW typ B.

Ponadto wykorzystano **146** dawek szczepionki Engerix B u osób w fazie zaawansowanej choroby nerek z filtracją kłębuszkową i osób dializowanych.

Szczepienia zalecane

W 2022 r. najwięcej szczepień zalecanych wykonano przeciw następującym chorobom:

- grypa, przeciw chorobie zaszczepiono **1433** osoby; w przedziale wiekowym od 15 do 64 roku życia zaszczepiono **529** osób natomiast w wieku powyżej 65 roku – **791** osób, co stanowiło odpowiednio **37% i 55%** ogółu osób zaszczepionych przeciwko grypie;
- kleszczowe zapalenie mózgu - przeciw chorobie zaszczepiono **106** osób;
- zakażenia wywołane przez *Streptococcus pneumoniae* - zaszczepiono **22** osoby;
- zakażenie wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV), zaszczepiono **37** osób (dziewczyнки w wieku od 10 do 19 lat oraz 1 kobieta w wieku powyżej 20 roku życia);
- zakażenia wywołane przez *Neisseria meningitidis*, zaszczepiono **58** osób, wszystkie osoby zaszczepione to młodzież do 19 roku życia.

Niepożądane odczyny poszczepienne - populacja dzieci od 0 do 19 roku życia

Niepożądany Odczyn Poszczepienny (NOP) to każde zaburzenie stanu zdrowia związane ze szczepieniem, które wystąpiło w okresie 4 tygodni po podaniu szczepionki. W przypadku podania szczepionki przeciwko gruźlicy kryterium czasowe wystąpienia NOP może być dłuższe niż 4 tygodnie.

W 2022 r. podobnie jak w roku poprzednim nie zarejestrowano NOP w populacji dzieci w wieku od 0 do 19 roku życia.

Niepożądane odczyny poszczepienne - szczepienia COVID

W 2022 r. kontynuowane były szczepienia przeciwko zakażeniom wirusem SARS-CoV-2. Kwalifikacja do szczepień odbywała się zgodnie z zaleceniami Ministra Zdrowia. W ramach prowadzonego nadzoru epidemiologicznego nad osobami zaszczepionymi nie odnotowano żadnego NOP.

Finansowanie szczepień przez jednostki samorządowe

W 2022 r. Urząd Gminy w Rybnie zabezpieczył w budżecie środki na sfinansowanie szczepień u dziewczynek urodzonych w 2010 r. przeciwko zakażeniu wirusem brodawczaka

ludzkiego (HPV). Zgodnie z raportem przesłanym do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Działdowie programem szczepień przeciwko HPV objęto 15 dziewczynek z rocznika 2010 zamieszkałych na terenie Gminy Rybno lub uczęszczających do szkół na terenie tej gminy.

Uchylenia od szczepień obowiązkowych

W 2022 r. zarejestrowano 24 zgłoszenia dotyczące niewykonania przez rodziców obowiązku szczepień ochronnych u swoich dzieci, w terminach wynikających z Kalendarza Szczepień. W związku z tym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie podjął działania w celu poinformowania rodziców, zarówno o konsekwencjach zdrowotnych, jaki prawnych wynikających z uchylenia się od obowiązkowych szczepień ochronnych. Podjęto również działania w celu zapewnienia rodzicom dostępu do wszystkich niezbędnych informacji na temat szczepień ochronnych, szczególnie w kontekście nieprawdziwych opinii rozpowszechnianych przez niektóre środowiska kwestionujące zasadność szczepień oraz bezpieczeństwo ich stosowania. Sprawa dotyczyła 24 rodziców wobec 23 dzieci.

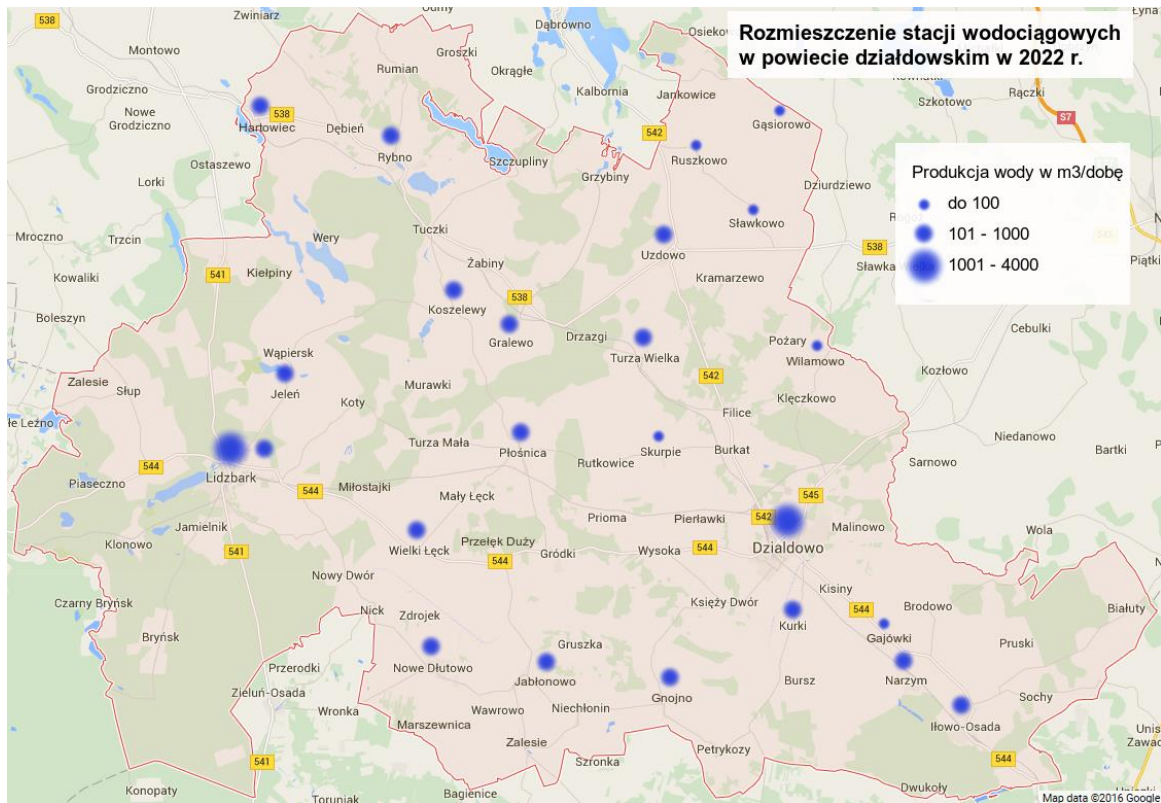
W tabelach zamieszczonych na końcu raportu zaprezentowano dane dotyczące wykonania szczepień ochronnych w powiecie działdowskim:

- tabela nr 1, liczba dzieci i młodzieży objęta obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi w latach 2021/2022;
- tabela nr 2, procentowe wykonanie szczepień ochronnych w gminach powiatu działdowskiego w latach 2021-2022;
- tabela nr 3, procentowe wykonanie szczepień ochronnych w punktach szczepień powiatu działdowskiego w latach 2021-2022;
- tabela nr 4, szczepienia zalecane wykonane w latach 2021-2022;
- tabela nr 5, szczepienia BCG (przeciw gruźlicy) w 2022 r.;
- tabela nr 6, procentowe wykonanie szczepień BCG (przeciw gruźlicy) w gminach powiatu działdowskiego w 2022 r.;
- tabela nr 7, analiza sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w latach 2021-2022 w gminach powiatu działdowskiego;
- tabela nr 8, analiza sytuacji epidemiologicznej w latach 2021-2022.

HIGIENA KOMUNALNA

Zaopatrzenie w wodę

W 2022 r. na terenie powiatu działdowskiego funkcjonowały 23 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę, w tym 2 wodociągi miejskie. Poza tym do zaopatrzenia ludności w wodę służył 1 wodociąg zakładowy.

Wszystkie ujęcia oparte są na wodach podziemnych, czerpią wodę z czwartorzędowego piętra wodonośnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 214 Działdowo.

Woda z głębokich warstw wodonośnych zawiera naturalnie podwyższone ilości żelaza i manganu, ale daje się łatwo uzdatniać, tak aby spełniała surowe wymogi stawiane dla wód przeznaczonych do spożycia. Uzdatnianie polega na wykorzystaniu naturalnych procesów napowietrzania, a następnie usunięciu osadów żelaza i manganu w procesie filtracji przez złoża piaskowe.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2249) program monitoringu jakości wody obejmuje wyniki badań jakości wody uzyskane m.in. w ramach wewnętrznej kontroli jakości wody przeprowadzanej przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne oraz w ramach prowadzonego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nadzoru nad jakością wody.

Wewnętrzna kontrola jakości wody (w ramach monitoringu kontrolnego i przeglądowego) prowadzona jest wg harmonogramu zgodnie z częstotliwością określoną w rozporządzeniu w uzgodnieniu z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Działdowie, tak aby liczba próbek, w miarę możliwości, rozkładała się równomiernie w czasie i miejscu.

Należy zauważyć, że zbiorowe zaopatrzenie w wodę jest zadaniem własnym gmin, obowiązek zabezpieczenia mieszkańców w wodę do celów spożywczych w niezbędnych ilościach wynika zarówno z ustawy o samorządzie gminnym, jak i z ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Działania naprawcze, rozbudowa i modernizacja

W efekcie współpracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz władz gminnych i powiatowych w powiecie działdowskim systematycznie realizowane są inwestycje w celu uzyskania poprawy jakości wody pitnej.

Również systematycznie rozwija się infrastruktura zaopatrzenia w wodę, w 2022 r. oddano do eksploatacji 7,245 km sieci wodociągowej.

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie po zapoznaniu się z dokumentacją projektową wydał następujące pozytywne opinie sanitarne dotyczące:

- budowy sieci wodociągowej przy ul. Granicznej m. Działdowo, gm. m. Działdowo oraz kanalizacji sanitarnej przy ul. Granicznej w Działdowie, projekt zagospodarowania terenu;
- budowy sieci wodociągowej obręb Kisiny, budowa sieci kanalizacji sanitarnej obręb Kisiny, gm. Działdowo, projekt zagospodarowania terenu;
- budowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie gminy Rybno, projekt sieci wodociągowej oraz modernizacja hydroforni:
 - o Zadanie nr 1. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej na terenie gminy Rybno w miejscowości Rybno,
 - o Zadanie nr 2. Budowa sieci kanalizacyjnej i sieci wodociągowej na terenie gm. Rybno w miejscowości Tuczki i Rybno, ul. Stary Młyn,
 - o Zadanie nr 3. Modernizacja hydroforni w Koszelewach;
- budowy sieci wodociągowej rozdzielczej oraz sieci kanalizacji sanitarnej obręb Kisiny, gm. Działdowo, projekt zagospodarowania terenu;
- budowy sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w miejscowości Hartowiec, gm. Rybno, projekt zagospodarowania terenu;
- budowy sieci wodociągowej przy ul. Granicznej w Działdowie, obręb Księży Dwór, gm. Działdowo, projekt zagospodarowania terenu;
- rozbudowy sieci wodociągowej w obrębie Pierławki, gm. Działdowo;
- rozbudowy sieci wodociągowej w obrębie Pierławki, gm. Działdowo, projekt zagospodarowania terenu;
- rozbudowy sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w obrębie Burkat, gm. Działdowo;
- rozbudowy sieci wodociągowej w obrębie Kisiny, gm. Działdowo, projekt zagospodarowania terenu;
- budowy Stacji podnoszenia Ciśnienia Wody w Lidzbarku, przy ul. 3 Maja na działce nr 429/3 i 432/5 (zadaniem projektowanej stacji podnoszenia ciśnienia wody jest zwiększenie retencji wody w sieci wodociągowej zasilanej ze Stacji Uzdatniania Wody w Lidzbarku oraz ustabilizowanie ciśnienia w sieci), projekt budowlany;
- rozbudowy sieci wodociągowej w obrębie Księży Dwór, gm. Działdowo, projekt zagospodarowania terenu.

W 2022 r. rozpoczęto prace modernizacji stacji uzdatniania wody wodociągu publicznego JELEŃ polegające na wymianie złóż filtracyjnych i dysz napowietrzających. Wodociąg

zaopatruje w wodę następujące miejscowości: Jeleń, Wąpiersk, Ciechanówko, Tarczyny, Kiełpiny, Chęsty i Koszelewki (1690 odbiorców wody).

W 2022 r. prowadzono prace budowy sieci wodociągowej do wsi Grądy, Wery i Kopaniarze (gm. Rybno).

Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

W celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów wszystkie urządzenia do zaopatrzenia ludności w wodę znajdowały się pod stałym nadzorem sanitarnym.

W 2022 r. pobrano i zbadano 138 próbek wody w ramach kontroli urzędowej, w których oznaczono wszystkie wymagane parametry niezbędne do oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W 2022 r. w wodzie wodociągowej dostarczanej w ramach zbiorowego zaopatrzenia stwierdzono przekroczenia wartości parametrycznych dla następujących parametrów:

- wodociąg publiczny Gnojno (gm. Działdowo), oznaczono ponadnormatywną zawartość żelaza, manganu oraz mętność; w wyniku doraźnie podjętych działań naprawczych przez jednostkę odpowiedzialną za eksploatację wodociągu została przywrócona właściwa jakość dostarczanej wody w terminie 30 dni;
- wodociąg publiczny Turza Wielka (gm. Działdowo), oznaczono ponadnormatywną zawartość manganu; w wyniku doraźnie podjętych działań naprawczych przez jednostkę odpowiedzialną za eksploatację wodociągu została przywrócona właściwa jakość dostarczanej wody w terminie 30 dni;
- wodociąg publiczny Jeleń (gm. Lidzbark), oznaczono ponadnormatywną zawartość manganu; w wyniku doraźnie podjętych działań naprawczych przez jednostkę odpowiedzialną za eksploatację wodociągu została przywrócona właściwa jakość dostarczanej wody w terminie 30 dni;
- wodociąg publiczny Hartowiec (gm. Rybno), zanieczyszczenie mikrobiologiczne, oznaczono wysoki wzrost ogólnej liczby mikroorganizmów w temp. $22\pm 2^{\circ}\text{C}$, woda warunkowo przydatna do spożycia; wystawiono decyzję administracyjną, wydano komunikat, uzyskano poprawę jakości wody.

Jakość wody pochodzącej z indywidualnych ujęć wody

Przepisy rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) stosuje się również do wody pochodzącej z indywidualnych ujęć gdy woda jest dostarczana w ramach działalności gospodarczej lub do budynków użyteczności publicznej lub do budynków zamieszkania zbiorowego lub do podmiotów działających na rynku spożywczym, wykorzystujących wodę.

W 2022 r. w wodzie dostarczanej z indywidualnych ujęć stwierdzono przekroczenia wartości parametrycznych dla następujących parametrów:

- wodociąg zakładowy H+H Polska Sp. z o.o. Zakład Lidzbark (zaopatrywał w wodę 2 budynki wielorodzinne, 114 osób), oznaczono ponadnormatywną zawartość azotanów, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie w drodze decyzji administracyjnej stwierdził brak przydatności wody do spożycia przez ludzi oraz opracował komunikat dla konsumentów wody, w okresie obowiązywania decyzji w celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów realizowane były dostawy wody odpowiedniej jakości ze źródła zastępczego; poprawę jakości wody uzyskano w wyniku wyłączenia z eksploatacji jednej ze studni głębinowych;
- wodociąg zakładowy H+H Polska Sp. z o.o. Zakład Lidzbark (zaopatrywał w wodę 2 budynki wielorodzinne, 114 osób), zanieczyszczenie mikrobiologiczne, oznaczono wysoki wzrost ogólnej liczby mikroorganizmów w temp. $22\pm 2^{\circ}\text{C}$, woda warunkowo przydatna do spożycia; wystawiono decyzję administracyjną, wydano komunikat, uzyskano poprawę jakości wody;
- Wodociąg lokalny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Działdowie, zanieczyszczenie mikrobiologiczne, oznaczono wysoki wzrost ogólnej liczby mikroorganizmów w temp. $22\pm 2^{\circ}\text{C}$, woda warunkowo przydatna do spożycia; wystawiono decyzję administracyjną, wydano komunikat, uzyskano poprawę jakości wody.

Jakość wody ze studni indywidualnej przy polu namiotowym w Piasecznie (czynna w sezonie letnim) spełniała wymogi sanitarne.

Nadzór sanitarny nad jakością ciepłej wody użytkowej

W ramach nadzoru nad jakością ciepłej wody użytkowej w 2022 r. wykonano badania w kierunku obecności bakterii *Legionella sp.* w instalacji wody ciepłej w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Mario” w Lidzbarku. Uzyskane wyniki badania próbek wody ciepłej wskazywały, że sieć wodna jest skolonizowana przez pałeczki *Legionella* na poziomie średnim. W wyniku podjętych działań naprawczych doprowadzono jakość wody do wymagań sanitarnych określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Próbki ciepłej wody użytkowej pobrano również z instalacji wewnętrznej w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Działdowie, w Domu Pomocy Społecznej w Uzdowie oraz z natrysku przy basenie zewnętrznym przy ośrodku wczasowym „Halo Mazury” w Lidzbarku, nie stwierdzając przekroczenia parametru *Legionella sp.*

Stopień zwodociągowania i skanalizowania gmin w powiecie działdowskim

W Działdowie i w Lidzbarku wszyscy mieszkańcy posiadają dostęp do wody wodociągowej. Natomiast z danych przekazanych przez poszczególne gminy wiejskie wynika, że na obszarach wiejskich z wody wodociągowej korzysta ok. 98,4 % ludności. Stopień zwodociągowania gmin w powiecie działdowskim jest bardzo wysoki (został obliczony jako odsetek mieszkańców w gminie korzystających z wody wodociągowej); w gminie Płońska wynosi 99,6 %, w gminie Iłowo-Osada ok. 99,5 %; w gminie Lidzbark ok. 98,6 %, w gminie Działdowo ok. 98,1 % i w gminie Rybno ok. 96,8 %.

Na terenie powiatu działdowskiego jest jeszcze 11 miejscowości (wieś, osada, przysiółek), gdzie jedynym źródłem wody są płytkie studnie przydomowe. Tereny te zamieszkuje ok. 230 osób; poza tym na terenach zwodociągowanych, m. in. ze względu na duże rozproszenie gospodarstw, nie wszyscy przyłączeni są do sieci wodociągowej, ok. 320 mieszkańców korzysta jeszcze z ujęć własnych (wg danych gmin).

W 2022 r. w powiecie działdowskim 118 miejscowości/128 (wg danych gmin – wieś, osada, kolonia, przysiółek) było zaopatrywanych w wodę z wodociągów publicznych oraz 41 wsi było przyłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej:

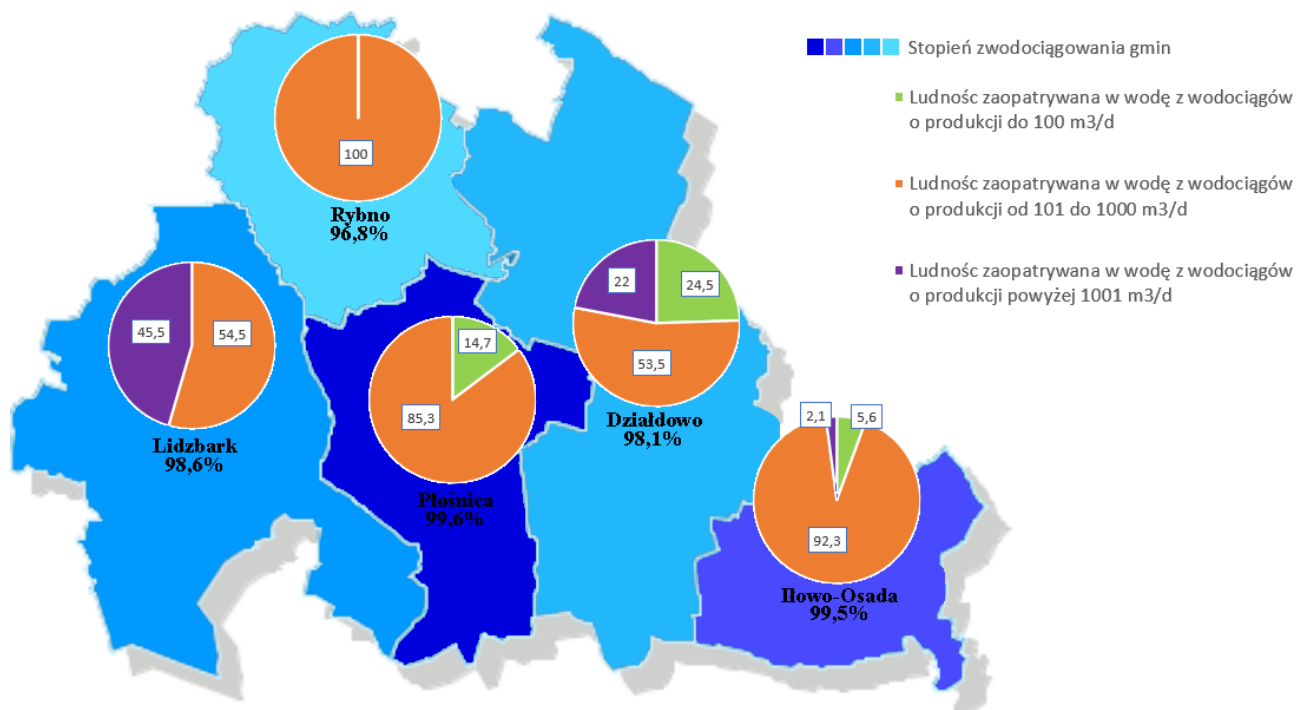
- Gmina Działdowo: Księży Dwór, Uzdowo, Grzybiny, Kramarzewo, Ruszkowo, Myślęta, Sławkowo, Pożary, Rudolfowo, Kurki, Kisiny, Turza Wielka, Burkat, Filice;
- Gmina Iłowo-Osada: Iłowo-Osada, Iłowo-Wieś, Białuty, Pruski, Narzym, Kraszewo, Wierzbowo, Janowo, Brodowo, Gajówki;
- Gmina Lidzbark: Wlewk, Cibórz, Chełsty, Jamielnik;
- Gmina Płońska: Płońska, Rutkowice, Mały Łęck, Turza Mała, Skurpie, Gródki, Wielki Łęck, Prioma;
- Gmina Rybno: Rybno, Tuczki, Żabiny, Szczupliny, Koszelewy.

W miejscowościach wiejskich posiadających sieć kanalizacji sanitarnej zamieszkuje odpowiednio: ok. 93,5% ludności gminy Iłowo-Osada; ok. 64,6% ludności gminy Działdowo; ok. 62,9% ludności gminy Płońska; ok. 61,6% ludności gminy Rybno oraz ok. 24,3% ludności gminy Lidzbark.

W powiecie działdowskim funkcjonuje 8 komunalnych oczyszczalni ścieków: Działdowo, Lidzbark, Uzdowo, Pożary, Kramarzewo, Płońska, Rybno, Iłowo-Osada.

Należy podkreślić, że zastosowanie infrastruktury kanalizacyjnej nie zawsze jest możliwe, zarówno ze względów technicznych jak i ekonomicznych. Alternatywnym rozwiązaniem jest budowa przyzagrodowych oczyszczalni ścieków, które licznie funkcjonują na terenach wiejskich powiatu działdowskiego.

Struktura zaopatrzenia w wodę mieszkańców wsi w powiecie działdowskim w 2022 r.

Obiekty rekreacji wodnej

W sezonie letnim 2022 r. w powiecie działdowskim czynne było 1 kąpielisko i 1 miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli.

Kąpielisko zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Lidzbarku zostało zorganizowane na jeziorze Lidzbarskim w m. Lidzbark (Plaża Miejska), natomiast miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli zgodnie z uchwałą Rady Gminy Rybno było zorganizowane na jeziorze Zarybinek w m. Rybno.

Przez kąpielisko rozumie się wyznaczony przez radę gminy wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych, wykorzystywany przez dużą liczbę osób kąpiących się. Informacje o jakości wody w kąpielisku zamieszczane były w serwisie kąpieliskowym na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Sanitarnego.

Natomiast przez miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli rozumie się wykorzystywany do kąpeli wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych niebędący kąpieliskiem, funkcjonujący przez okres nie dłuższy niż 30 dni w roku kalendarzowym.

Przez cały sezon letni woda w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli spełniała wymagania sanitarne.

Kąpielisko na Zalewie Ruda k/Mławy (gm. Iłowo-Osada) było nieczynne ze względu na przebudowę zbiornika wodnego.

Obiekty użyteczności publicznej

W 2022 r. na terenie powiatu działdowskiego funkcjonowało 228 obiektów użyteczności publicznej, były to m.in.: obiekty hotelarskie i turystyczne, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej, ustępy publiczne, basen kąpielowy zewnętrzny, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, dworzec kolejowy, tereny rekreacyjne, biblioteki, świetlice, stadiony, targowiska, domy kultury, przystanki PKS, parkingi, stadiony, cmentarze, zakłady prowadzące usługi pogrzebowe.

Kontrole przeprowadzone w tych obiektach nie wykazały uchybień zagrażających życiu i zdrowiu ludzi.

Wśród obiektów użyteczności publicznej najlichnieszą grupę stanowiły zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej (87 obiektów). W przeważającej części zakłady te charakteryzują się dbałością o czystość pomieszczeń i urządzeń oraz odpowiednim wyposażeniem w sprzęt jednorazowy, środki czystości oraz preparaty do dezynfekcji.

W 2022 r. kontynuowano realizację zadań polegających na upowszechnianiu informacji dotyczących zasad postępowania w celu zapewnienia odpowiedniej higieny usług, w tym procedur dotyczących dezynfekcji i sterylizacji sprzętu naruszającego ciągłość powłok ciała oraz dotyczących postępowania z odpadami.

Prowadząc nadzór nad obiektami małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej (placów zabaw, parków linowych, siłowni plenerowych i skateparków) dokonano wizualnej oceny stanu higieniczno-sanitarnego obiektów oraz stanu technicznego urządzeń (oceniono 35 urządzeń). W wyniku przeprowadzonych czynności odnotowano, że urządzenia posiadały odpowiednie atesty/certyfikaty stosowania oraz że zostały przeprowadzone okresowe przeglądy tych urządzeń, co zostało udokumentowane w protokołach z okresowych kontroli stanu technicznego obiektów. Na terenie obiektów zostały umieszczone tablice informacyjne z regulaminem użytkowania urządzeń oraz ustawione tabliczki z zakazem wprowadzania psów, zakazem palenia wyrobów tytoniowych i e-papierosów.

Podczas kontroli zwracano również uwagę na wykonanie zabezpieczeń piaskownic przed dostępem zwierząt oraz na czystość piasku. We wszystkich skontrolowanych piaskownicach został wymieniony piasek, wszystkie posiadają przykrycie.

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Działdowie znajduje się 1 basen kąpielowy. Jest to basen zewnętrzny przy ośrodku wczasowym „Halo Mazury” w Lidzbarku, czynny w sezonie letnim. W próbkach wody zbadanych w 2022 r. nie stwierdzono obecności bakterii chorobotwórczych.

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Działdowie znajduje się 20 cmentarzy, 1 dom przedpogrzebowy i 10 kostnic, 1 zakład pogrzebowy, 3 podmioty posiadające środki transportu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich, 4 środki transportu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich. Wszystkie obiekty i środki transportu zostały skontrolowane.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie sprawował nadzór nad ekshumacjami zwłok i szczątków ludzkich, które zostały przeprowadzone na wniosek rodzin

osób zmarłych. W 2022 r. wydano 43 decyzje w sprawie zezwolenia na przeprowadzenie ekshumacji i 8 postanowień dotyczących sprowadzenia zwłok z zagranicy. Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie sprawowali nadzór sanitarny nad wykonaniem wszystkich ekshumacji, zostały one przeprowadzone z zachowaniem wymogów sanitarnych.

Kontrole obiektów, przeznaczonych do zakwaterowania uchodźców z Ukrainy

PSSE w Działdowie przeprowadziła kontrole stanu sanitarno-higienicznego w 6 obiektach wyznaczonych przez Gminy dla uchodźców z Ukrainy. Stan sanitarno-higieniczny obiektów nie budził zastrzeżeń. Osoby zakwaterowane miały zapewnione środki służące do utrzymania higieny, środki do prania, zapewniono pojemniki na odpady stałe; zaopatrzenie obiektów w wodę dobrej jakości, ścieki odprowadzanie do sieci kanalizacji sanitarnej lub do zbiorników typu szambo.

Podsumowanie działań kontrolnych

W związku z realizacją zadań w zakresie higieny komunalnej, w 2022 r. przeprowadzono 391 kontroli, pobrano do badań 138 próbek wody przeznaczonej do spożycia, 4 próbki wody ciepłej użytkowej do badań w kierunku bakterii z rodzaju *Legionella* i 2 próbki wody z kąpieliska. Wystawiono 55 decyzji administracyjnych, w tym 11 decyzji płatniczych oraz 10 postanowień. Decyzje płatnicze były wystawiane w przypadku naruszenia przepisów sanitarnych.

HIGIENA ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku

Zakres nadzoru sanitarnego

Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku realizowała zadania określone w wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego do planowania i działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2022 r.

Do podstawowych zadań w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego nad bezpieczeństwem żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu na terenie powiatu działdowskiego należało w szczególności: przeprowadzanie kontroli sanitarnych w celu sprawdzenia, czy przestrzegane są obowiązujące przepisy prawa żywnościowego dotyczące m.in. warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności, warunków żywienia zbiorowego, nadzoru nad jakością zdrowotną żywności oraz warunków zdrowotnych produkcji i wprowadzania do obrotu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

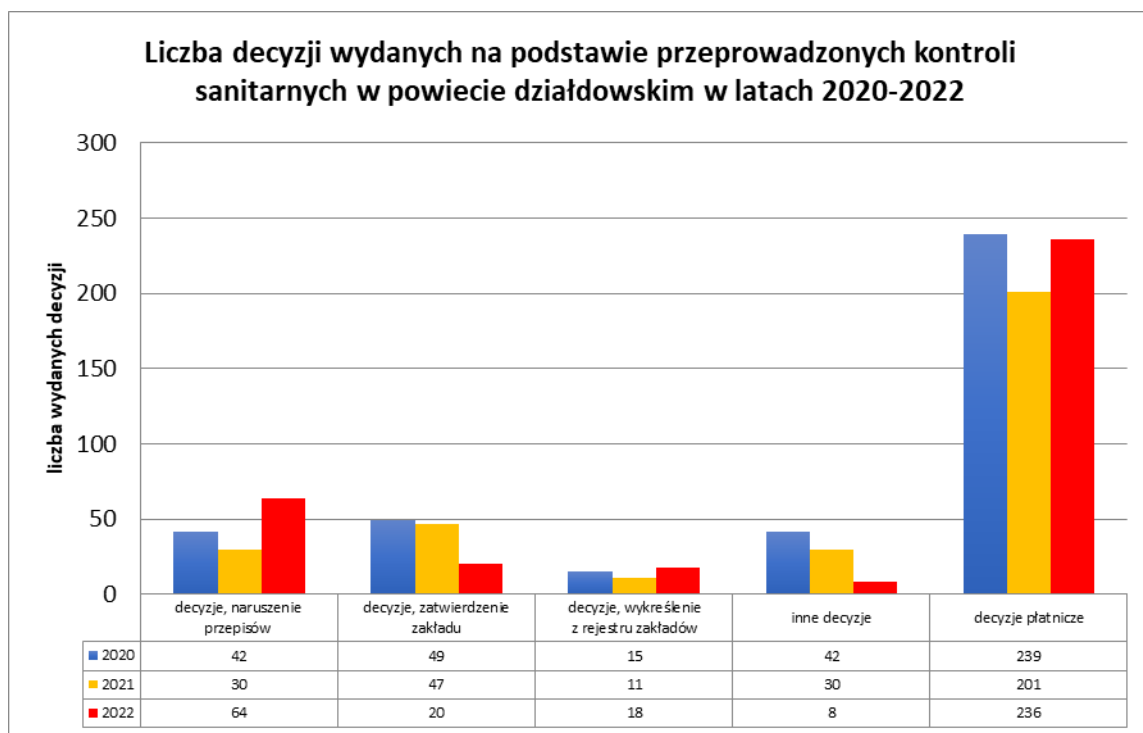
W planie pracy w 2022 r. uwzględniono realizację następujących zadań:

- zapobieganie zatruciom pokarmowym poprzez wzmożoną kontrolę warunków, produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz ocenę sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego;
- kontynuowanie nadzoru nad warunkami higieniczno-zdrowotnymi produkcji i obrotu przedmiotami użytku, materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością;
- pobieranie prób do badań wg ustalonego harmonogramu;
- rozpatrywanie skarg i wniosków;
- prowadzenie ścisłej współpracy z innymi inspekcjami urzędowej kontroli żywności a w szczególności z Inspekcją Weterynaryjną, uwzględniając podział kompetencji wynikający z porozumień zawartych pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Działdowie i Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Działdowie.

Roczny plan kontroli został opracowany w oparciu o analizę ryzyka w obszarze bezpieczeństwa żywności sporządzoną dla każdego obiektu w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu ochrony zdrowia konsumentów. Częstotliwość kontroli obiektów zależy od przyporządkowanej im kategorii ryzyka, przy czym wyróżnia się trzy poziomy ryzyka: wysokie, średnie i niskie.

Poza ustalonym planem kontroli obiektów podejmowane były również kontrole nieplanowane, przeprowadzane na wniosek przedsiębiorców, przed wydawaniem decyzji w sprawie zatwierdzenia zakładów działających na rynku żywności lub materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością w powiecie działdowskim.

Wykres nr 11

W 2022 r. w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Działdowie znajdowało się 660 obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku, w tym m.in.:

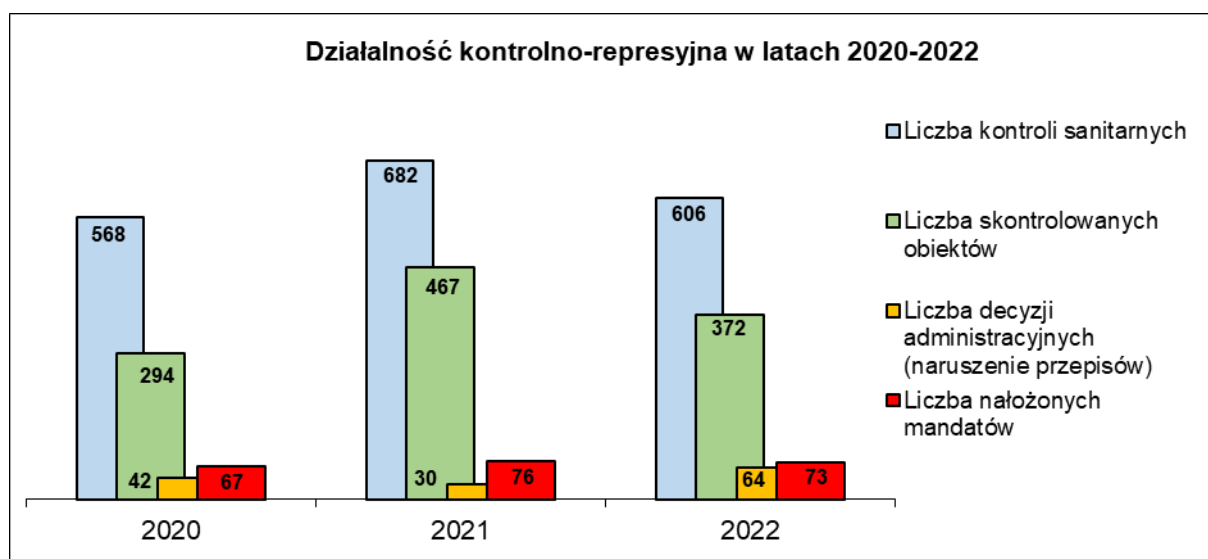
- 104 zakłady produkcji żywności, w tym: 7 piekarni, 2 ciastkarnie, 9 automatów do lodów;
- 1 wytwórnia wód gazowanych;
- 74 podmioty prowadzące produkcję pierwotną i sprzedaż bezpośrednią produktów pochodzenia roślinnego;
- 366 obiektów obrotu żywnością, w tym: 212 sklepów spożywczych (w tym 26 supermarketów) i 27 kiosków spożywczych;
- 55 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego, w tym 28 zakładów małej gastronomii;
- 106 zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego, w tym m.in: 26 stołówek w przedszkolach i 32 stołówki szkolne, 1 blok żywienia w szpitalu.

W 2022 r. skontrolowano 372 obiekty co stanowi 56,4% ogólnej liczby zarejestrowanych zakładów. W nadzorowanych obiektach przeprowadzono 606 kontroli sanitarnych, w tym 54 kontrole interwencyjne (w 2021 r. - 122) i 282 kontrole kompleksowe (2021 r. - 285). W celu usunięcia nieprawidłowości wydano 64 decyzje administracyjne (w 2021 r. - 30).

W wyniku stwierdzonych uchybień sanitarno-higienicznych na osoby odpowiedzialne nałożono 73 mandaty na kwotę 15 450 zł (w 2021 r. - 76 mandatów na kwotę 15 700 zł).

Najliczniejszą grupą obiektów nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną są sklepy spożywcze.

Wykres nr 12

Ocena stanu sanitarnego obiektów żywności i żywienia

Ocenę stanu sanitarnego nadzorowanych obiektów przeprowadzono zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Należy zwrócić uwagę na utrwalającą się z roku na rok poprawę stanu sanitarnego nadzorowanych obiektów. W powiecie działowskim we wszystkich obiektach sektora spożywczego zostały wdrożone i są stosowane zasady dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) oraz systemu analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli (HACCP), co przekłada się na wysokie wskaźniki stanu sanitarnego.

Małe przedsiębiorstwa często korzystają z ułatwień przewidzianych we wdrażaniu procedur HACCP i wprowadzają system w zakresie proporcjonalnym do występującego u nich zagrożenia. Uproszczone procedury systemu HACCP dotyczą punktów małej gastronomii bazujących na półproduktach i produktach gotowych oraz zakładów handlu detalicznego, środków transportu i produkcji w warunkach domowych.

W toku czynności kontrolnych przeprowadzonych w 2022 r. wielokrotnie stwierdzano uchybienia dotyczące utrzymania należytej czystości i porządku oraz przestrzegania zasad wewnętrznej kontroli jakości.

W tym zakresie do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości należy zaliczyć:

- oferowanie do sprzedaży środków spożywczych po terminie przydatności do spożycia;
- brak bieżących zapisów dokumentacji GHP/GMP/HACCP;
- przechowywanie produktów łatwo psujących się poza urządzeniami chłodniczymi;
- brak segregacji asortymentowej artykułów spożywczych w urządzeniach chłodniczych;
- niehigieniczne warunki produkcji i sprzedaży żywności.

Pomimo stwierdzanych nieprawidłowości, żaden z obiektów żywności i żywienia nie został sklasyfikowany jako niezgodny z wymaganiami sanitarno-higienicznymi. W żadnym z obiektów nie stwierdzono uchybień stanowiących bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa zdrowotnego żywności i zdrowia konsumentów (np. obecności gryzoni lub śladów ich odchodów).

Natomiast wśród najczęściej występujących uchybień natury technicznej należy wymienić:

- niewłaściwy stan techniczno-sanitarny pomieszczeń (głównie ścian i sufitów);
- zniszczone i zużyte powierzchnie robocze, urządzenia i sprzęt produkcyjny.

W związku z prowadzonym postępowaniem administracyjnym w celu wyeliminowania nieprawidłowości przedsiębiorcy wdrożyli działania, które przyczyniły się do poprawy warunków produkcji, sprzedaży, magazynowania i przechowywania artykułów spożywczych, a także do poprawy warunków pracy personelu.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa żywności Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie współpracuje z przedsiębiorcami działającymi na rynku spożywczym. Przedsiębiorcy często korzystają z konsultacji merytorycznych w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Działdowie, z zakresu spełnienia wymogów sanitarnych, na etapie uzgadniania dokumentacji projektowej, dokumentacji dostosowania obiektów do wymagań obowiązujących przepisów sanitarnych oraz wdrażania systemów jakości; uzyskują również informację dotyczącą spełnienia obowiązków wynikających z przepisów prawa żywnościowego.

Należy również podkreślić, że obiekty małe mieszczące się w starych budynkach lub budynkach mieszkalnych ze względu na charakter zabudowy i lokalizację często nie mogą być rozbudowywane i modernizowane.

Współpraca

W 2022 r. kontynuowano współpracę z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w celu przeciwdziałania procederowi wprowadzania do obrotu mięsa dzików i wieprzowiny niewiadomego pochodzenia oraz produktów wytworzonych z tego mięsa, w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa afrykańskiego pomoru świń u dzików. W ramach tej współpracy przeprowadzono kontrolę punktów sprzedaży mięsa i wyrobów mięsnych na targowisku w Działdowie. Ponadto prowadzono wzajemną wymianę informacji w zakresie kwestionowanej żywności pochodzenia zwierzęcego, gospodarki odpadami w zakładach żywieniowo-żywnościowych, ewidencji zakładów wprowadzających na rynek pasze lub materiały paszowe.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego wspólnie z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa przeprowadzono 2 kontrole u producentów zbóż. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Kontrole interwencyjne

W 2022 r. zarejestrowano 12 wniosków (w tym 4 anonimowe) złożonych przez konsumentów z prośbą o przeprowadzenie kontroli interwencyjnych:

- 5 wniosków dotyczyło niewłaściwej jakości środków spożywczych, w 1 przypadku potwierdzono zgłoszone nieprawidłowości;
- 7 wniosków dotyczyło niewłaściwego stanu higieniczno-sanitarnego obiektów, w 5 przypadkach potwierdzono zgłoszone nieprawidłowości.

W związku z naruszeniem wymagań higieniczno-sanitarnych nałożono 5 mandatów karnych na kwotę 1 300 zł.

Wnioski konsumentów dotyczyły przede wszystkim niewłaściwych warunków produkcji, transportu i sprzedaży środków spożywczych oraz złej jakości żywności znajdującej się w obrocie (ze względu na niewłaściwe cechy organoleptyczne).

Przy składaniu wniosków konsumenci kierowali się przekonaniem, że Państwowa Inspekcja Sanitarna będzie miała wpływ na rzetelną i obiektywną ocenę zgłaszanych nieprawidłowości oraz że zostaną podjęte działania w celu ich usunięcia, zgodnie z oczekiwaniami wnioskodawców. We wszystkich przypadkach nastąpiła poprawa poprzez wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości.

Jakość zdrowotna środków spożywczych i przedmiotów użytku w 2022 r.

Należy podkreślić, że „Plan pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu jest opracowywany w Głównym Inspektoracie Sanitarnym corocznie we współpracy z jednostkami badawczo - rozwojowymi na szczeblu centralnym.”

„Zgodnie z kompetencjami Państwowej Inspekcji Sanitarnej obejmuje on urzędową kontrolę i monitoring żywności pochodzenia niezwierzęcego produkowanej i wprowadzanej do obrotu oraz produktów pochodzenia zwierzęcego znajdujących się w handlu detalicznym.”

Realizując plan pobierania próbek opracowany na 2022 r., Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Działdowie pobrała do badań 160 próbek żywności.

Zakres badań obejmował parametry mikrobiologiczne, fizyko-chemiczne, organoleptyczne, znakowanie żywności oraz zanieczyszczenia biologiczne i fizyczne, w tym w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych zbadano 106 próbek, w kierunku zawartości metali ciężkich zbadano 10 próbek i w kierunku pozostałości pestycydów zbadano 15 próbek.

W wyniku przeprowadzonych badań zakwestionowano 1 próbkę żywności. W próbce środka spożywczego oznaczono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu mykotoksyn. W związku z uzyskanymi wynikami badań, w celu wyeliminowania zagrożenia podjęto działania w ramach urzędowej kontroli żywności i systemu RASFF oraz powiadomiono właściwe organy.

Pobrano również 2 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (wyrobów ceramicznych) do badania w kierunku migracji formaldehydu oraz migracji metali ciężkich. W wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych limitów migracji.

Ponadto pobrano do badań 59 próbek żywności u producentów z powiatu działdowskiego (warzywa, ziemniaki, ziarna zbóż, kasze, mąki, otręby, wyroby cukiernicze, lody, wędliny, naturalna woda mineralna). Wyniki badań potwierdziły zgodność oznaczanych parametrów z obowiązującymi normami. Zakres badań obejmował parametry mikrobiologiczne i fizyko-chemiczne oraz znakowanie żywności.

Działania podejmowane w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach RASFF

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Działdowie uczestniczyła w działaniach systemowych mających na celu wyeliminowanie z obrotu produktów żywnościowych i przedmiotów użytku stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów.

W ramach unijnego Systemu RASFF w 2022 r. otrzymaliśmy 34 powiadomienia o niebezpiecznych produktach żywnościowych i przedmiotach użytku, w tym 19 powiadomień alarmowych wymagających szybkiego wycofania produktów z obrotu.

Podobnie jak w latach ubiegłych do najczęściej zgłaszanych zagrożeń należały chemiczne zanieczyszczenia żywności.

W każdym przypadku podjęto działania w celu potwierdzenia, czy w obrocie znajdują się kwestionowane produkty, postępowanie prowadzono zgodnie z obowiązującą procedurą RASFF. Zakwestionowane produkty objęte powiadomieniami zostały zwrócone do dostawców. Działania w ramach systemu RASFF podejmowano niezwłocznie po otrzymaniu powiadomienia. Podmioty znajdujące się na listach dystrybucyjnych kwestionowanych

produktów prawidłowo współpracowały w zakresie wycofywania zakwestionowanej żywności, przedkładając dokumenty zwrotu towaru.

W 2022 r. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Działdowie przekazała 1 powiadomienie informacyjne do Wojewódzkiego Punktu Kontaktowego Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywności Zwierząt RASFF funkcjonującego przy Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Olsztynie. Powiadomienie dotyczyło środka spożywczego wyprodukowanego i wprowadzonego do obrotu przez przedsiębiorcę powiatu działdowskiego, w którym stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu mykotoksyn.

Ocena jakości żywienia w wybranych zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego

W rozumieniu przepisów prawa żywnościowego do zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego (wykonujących działalność w zakresie zorganizowanego żywienia określonych grup konsumentów) należą w m.in. stołówki w szpitalach, palcówkach opiekuńczo-wychowawczych, żłobkach, przedszkolach, szkołach, Dziennych Domach „Senior+” oraz w zakładach pracy.

Należy zauważyć, że zgodnie z treścią art. 106a ust. 1 ustawy Prawo oświatowe, który obowiązuje od 1 września 2022 r. szkoła podstawowa zapewnia uczniom jeden gorący posiłek w ciągu dnia i stwarza im możliwość jego spożycia w czasie pobytu w szkole. Natomiast stosownie do treści art. 106a ust. 2 powołanej ustawy korzystanie z tego posiłku jest dobrowolne i odpłatne.

Ważnym elementem przeprowadzanych kontroli były działania informacyjne i edukacyjne skierowane do pracowników odpowiedzialnych za organizację żywienia zbiorowego w jednostkach systemu oświaty, w celu zwiększenia ich świadomości i wiedzy na temat jakości zdrowotnej posiłków.

W 2022 r. przeprowadzono analizę 40 jadłospisów stosując metodę oceny teoretycznej oraz 1 jadłospisu w oparciu o dokumentację raportów magazynowych (ocena dekadowa). Poddano ocenie sposób żywienia w przedszkolach i w stołówkach szkolnych oraz jadłospisy dożywiania w szkołach.

W toku przeprowadzonych czynności ustalono, że podczas planowania jadłospisów kierowano się zaleceniami Instytutu Żywności i Żywienia. Ważnym elementem w żywieniu dzieci i młodzieży było podawanie surowych warzyw i owoców.

Szkoły, przedszkola i punkty przedszkolne, które nie posiadają warunków do przygotowywania posiłków korzystają z usług cateringowych świadczonych przez zakłady gastronomiczne znajdujące się pod stałym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie. W 2022 r. z tej formy usług korzystało 25 szkół oraz 16 punktów przedszkolnych i przedszkoli.

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie znajduje się 61 obiektów systemu oświaty prowadzących żywienie lub dożywianie dzieci i młodzieży. W 2022 r. skontrolowano 46 obiektów (przeprowadzono ogółem 48 kontroli).

W dwóch obiektach stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stanu sanitarno-technicznego, które zostały usunięte.

W 2022 r. nasze działania koncentrowały się również na ocenie w zakresie przestrzegania przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1154).

W rejestrze Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Działdowie znajduje się 5 sklepików szkolnych. Podczas przeprowadzonych kontroli tylko w jednym przypadku stwierdzono nieprawidłowości, które zostały usunięte w trybie natychmiastowym.

Ponadto przeprowadzono 16 kontroli bloków żywienia w placówkach letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości zagrażających życiu i zdrowiu osób wypoczywających. W trakcie kontroli przekazywano informacje nt. zasad racjonalnego żywienia.

Nadzór nad suplementami diety

Suplementy diety zgodnie z ustawową definicją są środkami spożywczymi, ich sprzedaż może być prowadzona w obiektach obrotu żywnością, w aptekach oraz przez Internet.

W 2022 r. podczas kontroli kompleksowych przeprowadzonych w obiektach oferujących do sprzedaży suplementy diety oceniono warunki sprzedaży tych produktów oraz zgodnie z planem urzędowej kontroli i monitoringu pobrano 5 próbek do badania w kierunkach: znakowania, zawartości dozwolonych substancji dodatkowych oraz zawartości wybranych parametrów. Nie zakwestionowano żadnego produktu.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie monitoruje sprzedaż suplementów diety „na odległość” prowadzoną przez przedsiębiorców powiatu działdowskiego, zwracając szczególną uwagę na właściwą prezentację produktów.

HIGIENA PRACY

Nadzór sanitarny nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy

Głównym celem sprawowanego nadzoru jest ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy oraz zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy.

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej szczebla powiatowego realizują zadania określone w wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego do planowania i działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie higieny pracy w danym roku objętym sprawozdawczością.

Zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego w 2022 r. realizowano następujące zagadnienia:

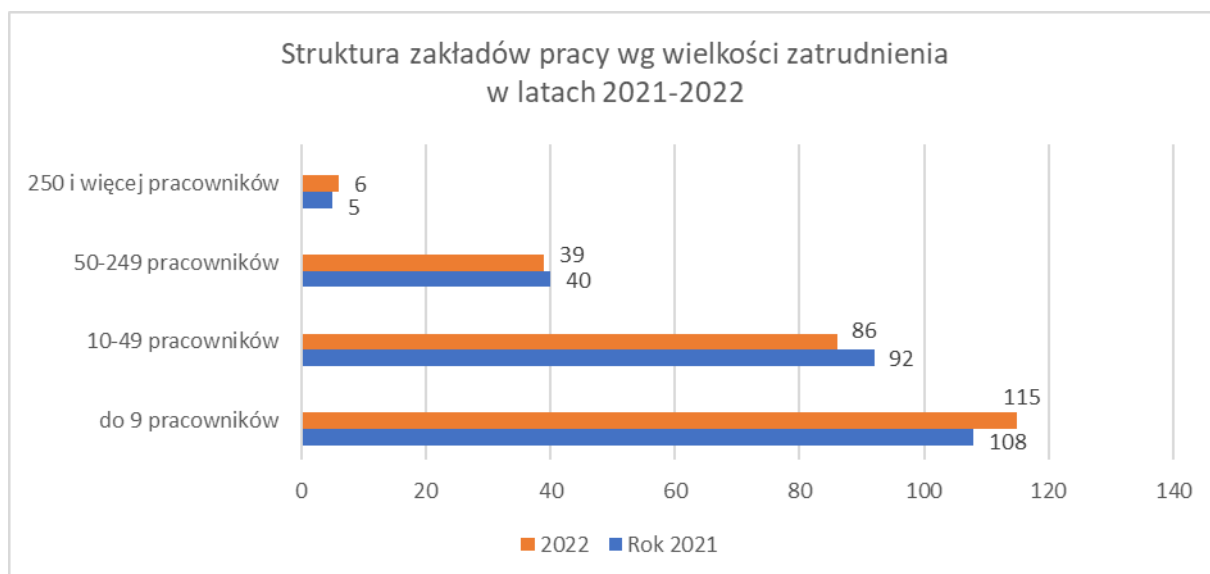
- nadzór nad niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3, detergentami, kosmetykami oraz produktami biobójczymi;
- kontynuowanie nadzoru nad warunkami pracy i ocena narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach pogrzebowych (zagadnienie tematyczne do realizacji na lata 2021-2022);
- nadzór nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy;
- nadzór nad narażeniem na działanie szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy;
- nadzór nad warunkami pracy i ocena narażenia zawodowego pracowników wykonujących prace związane z narażeniem na hałas, drgania mechaniczne, chemiczne zanieczyszczenia powietrza oraz pyły;
- nadzór nad wytwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych; monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie używania środków zastępczych;
- prowadzenie spraw dotyczących chorób zawodowych.

W 2022 r. w ewidencji Sekcji Higieny Pracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Działdowie znajdowało się 246 zakładów, w których zatrudnionych było 9.842 pracowników. Dla porównania w 2021 r. w 245 zakładach, pracę wykonywało 9.380 pracowników. Największą liczbę przedsiębiorstw, podobnie jak w roku poprzednim, stanowiły małe zakłady pracy, zatrudniające do 9 pracowników - 115 przedsiębiorstw, co stanowi 46,7 % ogólnej liczby zakładów pracy. Podobnie tak jak w 2021 r. najwięcej osób pracowało w przedsiębiorstwach zatrudniających od 50 do 249 pracowników (43,6 % ogólnej liczby zatrudnionych).

Struktura zatrudnienia w powiecie działdowskim w latach 2021-2022

Kategoria zakładu pracy wg kryterium liczby osób zatrudnionych	Liczba zakładów pracy		Liczba pracowników	
	2021 r.	2022 r.	2021 r.	2022 r.
zakłady zatrudniające 250 i więcej pracowników	5	6	2.587	3.119
zakłady zatrudniające od 50 do 249 pracowników	40	39	4.217	4.293
zakłady zatrudniające 10-49 pracowników	92	86	1.925	1.858
zakłady zatrudniające do 9 pracowników	108	115	651	572
Razem:	245	246	9.380	9.842

Wykres nr 13

W 2022 r. w powiecie działdowskim najwięcej osób było zatrudnionych w następujących sektorach przedsiębiorstw (wg kodów PKD): produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (PKD 23) - 1912; następnie produkcji metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń (PKD 25) - 910; produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (PKD 26) - 843; produkcji mebli (PKD 31) - 676; w opiece zdrowotnej (PKD 86) - 657; produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (PKD 22) - 484 oraz w handlu detalicznym, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi (PKD 47) - 455 zatrudnionych.

W 2022 r. nadzorem sanitarnym objęto ok. 44,7 % zewidencjonowanych przedsiębiorstw (2021 r. – ok. 38,4 %). Przeprowadzono 113 kontrole sanitarnych w 110 zakładach pracy zatrudniających 4.852 pracowników.

W trakcie kontroli sanitarnych sprawdzano czy przestrzegane są przepisy dotyczące m.in.: bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy; wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy; przeprowadzania oceny ryzyka zawodowego; przeprowadzania profilaktycznych badań lekarskich pracowników; występowania czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy; narażenia na działanie szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy; wprowadzania do obrotu i stosowania produktów biobójczych, niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym prekursorów narkotyków; wprowadzania do obrotu produktów kosmetycznych i detergentów. Ponadto w trakcie czynności kontrolnych przeprowadzano ocenę w zakresie przestrzegania zakazu palenia wyrobów tytoniowych i e-papierosów.

Działalność kontrolna w latach 2021-2022

Rok	Liczba skontrolowanych zakładów pracy	Liczba przeprowadzonych kontroli	Liczba wydanych decyzji
2021	94	99	18
2022	110	113	24

Do najczęściej występujących nieprawidłowości w kontrolowanych zakładach pracy, należały:

- brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy.

Nadzór nad warunkami pracy i ocena narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach pogrzebowych (zagadnienie tematyczne do realizacji na lata 2021-2022)

W 2022 r. skontrolowano dwa zakłady prowadzące usługi pogrzebowe. Zakres kontroli dotyczył przestrzegania ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, stosowania niebezpiecznych mieszanin chemicznych oraz oceny narażenia zawodowego na działanie szkodliwych czynników biologicznych. W wyniku czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości.

Narażenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia występujące na stanowiskach pracy

W wyniku przeprowadzonych badań oraz pomiarów stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy ustalono, że w 2022 r. w warunkach przekroczeń NDS (najwyższe dopuszczalne stężenie) i NDN (najwyższe dopuszczalne natężenie) pracowało 158 osób w 11 zakładach pracy.

Przekroczenia normatywów higienicznych dotyczyły głównie narażenia na hałas. W 2022 r. w zakładach pracy powiatu działdowskiego w warunkach zagrożenia hałasem pracowało 150 osób, co stanowi ok. 95% wszystkich pracowników zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi występującymi w środowisku pracy.

Zgodnie ze stanowiskiem Centralnego Instytutu Ochrony Pracy, hałas jest najczęściej występującym czynnikiem szkodliwym w środowisku pracy. Długotrwała ekspozycja na hałas może powodować uszkodzenie narządu słuchu, ponadto hałas może być czynnikiem wywołującym stres i inne dolegliwości zdrowotne.

Należy zauważyć, że w rejestrze chorób zawodowych prowadzonym przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Działdowie nie odnotowano przypadków występowania ubytku słuchu spowodowanego hałasem jako choroby zawodowej.

Przekroczenie normatywów higienicznych w zakładach pracy w powiecie działowskim w 2022 r. wg PKD

PKD	Opis działu	Przekroczenia NDS i NDN			
		Hałas	Pył	Czynniki chemiczne	Wibracja
		Liczba zakładów pracy			
02	Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	2	-	-	-
10	Produkcja artykułów spożywczych	-	1	-	-
16	Produkcja wyrobów z drewna z wyłączeniem mebli	1	-	-	-
23	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	4	-	-	-
25	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	1	-	-	-
27	Produkcja urządzeń elektrycznych	1	-	-	-
31	Produkcja mebli	1	-	-	-

Zgodnie z obowiązującymi przepisami ryzyko wynikające z narażenia na działanie czynników szkodliwych w środowisku pracy musi zostać ograniczone do możliwie najniższego osiągalnego poziomu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie prowadzi postępowanie administracyjne w celu obniżenia poziomu hałasu na stanowiskach pracy w 2 zakładach, w tym 1 decyzja administracyjna została wydana w 2021 r.

W związku z uzyskaną poprawą w 2022 r. zakończono 1 postępowanie administracyjne prowadzone w celu obniżenia stężenia pyłów w powietrzu na stanowiskach pracy w zakładzie sektora spożywczego.

Jednak w niektórych zakładach pracy z przyczyn technicznych i/lub technologicznych wyeliminowanie przekroczeń NDS i NDN czynników szkodliwych w procesie pracy nie jest możliwe. W takiej sytuacji przedsiębiorcy zobowiązani zostali do opracowania lub aktualizacji i wprowadzenia programów działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia oraz do przedstawienia krótkoterminowych planów poprawy warunków pracy.

W związku z tym pracodawcy podejmowali działania, które polegały na: wprowadzeniu rozwiązań organizacyjno-technicznych polegających na stosowaniu ekranów oddzielających źródło hałasu od pozostałej części pomieszczenia lub obudów dźwiękochłonnych, wymianie zużytego parku maszynowego na nowy (w tym modernizacja), automatyzacji i hermetyzacji procesów produkcyjnych, wyciszeniu urządzeń, systematycznym dokonywaniu przeglądów technicznych i konserwacji maszyn oraz urządzeń, instalacji nowoczesnych systemów ochron zbiorowych (wentylacji i odciągów), zapewnieniu pracownikom odpowiednio dobranych, atestowanych środków ochrony indywidualnej, skrócenia czasu ekspozycji pracowników na

czynniki szkodliwe poprzez zastosowanie rotacji pracowników i przerw w pracy, monitorowaniu poziomu narażenia poprzez wykonywanie pomiarów środowiska pracy, objęciu pracowników ekspozowanych na czynniki szkodliwe specjalistycznymi badaniami lekarskimi.

Wykres nr 14

Nadzór nad niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i ich mieszaninami oraz prekursorami narkotyków

W powiecie działdowskim 168 zakładów stosuje w produkcji niebezpieczne substancje chemiczne i ich mieszaniny, w tym w 11 zakładach pracownicy mają kontakt z prekursorami narkotyków, tj. kwasem solnym, kwasem siarkowym, acetonem, nadmanganianem potasu i toluenem.

W ramach nadzoru nad niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i ich mieszaninami przeprowadzono 90 kontroli. Nadzorem objęto zarówno podmioty gospodarcze stosujące substancje i ich mieszaniny jak i podmioty wprowadzające je do obrotu.

W 2022 r. w toku czynności kontrolnych w żadnym zakładzie nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

Nadzór nad czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy

Mówiąc o narażeniu pracowników na substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, mamy na uwadze osoby

pracujące na stanowiskach pracy, na których z różnych przyczyn nie można przeprowadzić pomiarów czynników szkodliwych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, bądź też wyniki przeprowadzonych badań mają wartość powyżej 0,1 NDS.

Natomiast praca w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, to praca, w czasie której przeprowadzane są pomiary czynników szkodliwych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, a ich wyniki mają wartość poniżej 0,1 NDS.

Na podstawie kontroli przeprowadzonych w 2022 r. ustalono, że w 36 zakładach pracy w procesie pracy występowały czynniki rakotwórcze (2021 r. - 33). W warunkach kontaktu lub kontaktu z narażeniem na substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy w 2022 r. zatrudnionych było 267 osób (2021 r. - 246).

W zakładach pracy powiatu działdowskiego do najczęściej występujących procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym należy praca związana z narażeniem na pyły drewna oraz krzemionkę krystaliczną a do najczęściej występujących substancji chemicznych o działaniu rakotwórczym - aldehyd mrówkowy. W 3 zakładach pracy występuje czynnik fizyczny - promieniowanie jonizujące.

Czynniki biologiczne w miejscu pracy

Podobnie jak w 2021 r. narażenie na szkodliwe czynniki biologiczne (wirusy, bakterie, grzyby, pasożyty) występowało w 74 zakładach pracy. Pracę w narażeniu na czynniki zaklasyfikowane do 2 i 3 grupy zagrożenia wykonywało 1546 osób w następujących działach gospodarki: rolnictwo, wylęg i hodowla drobiu, leśnictwo, przemysł spożywczy, służba zdrowia, opieka społeczna, zbieranie odpadów, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, usługi pogrzebowe, sprzedaż zboża, nasion i pasz oraz w laboratoriach.

W ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi przeprowadzono 33 kontrole, podczas których nie stwierdzono uchybień sanitarno-higienicznych.

Nadzór nad przestrzeganiem zakazu produkcji i wprowadzania do obrotu środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych

Do obowiązków Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie należy realizacja zadań w zakresie kontroli przestrzegania przepisów dotyczących zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu art. 4 pkt 11a ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

W myśl obowiązujących przepisów do postępowań w sprawach wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, a osoby wytwarzające i wprowadzające do obrotu środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne podlegają odpowiednim sankcjom administracyjnym.

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie nie prowadził postępowań dotyczących orzekania o przepadku na rzecz Skarbu Państwa i zniszczenia produktów, co do których organ uzyskał pewność, że stanowią one środek zastępczy lub nową substancję psychoaktywną.

Należy zaznaczyć, iż kontrole sanitarne w zakresie przestrzegania zakazu wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych nie są kontrolami planowanymi, gdyż nie istnieją formalnie podmioty prowadzące taką działalność. Właściwy państwowy inspektor sanitarny działa w ww. zakresie tylko w przypadku podejrzenia, że w obiekcie zakaz ten nie jest przestrzegany (na skutek powziętych informacji o przypadkach zatruc, informacji od organów ścigania, na podstawie zgłoszeń obywateli, doniesień prasowych, jak również własnych obserwacji).

Mając na uwadze, że w walce z uzależnieniami bardzo ważne miejsce zajmuje profilaktyka i edukacja zdrowotna, pracownicy PSSE w Działdowie we współpracy z Policją prowadzili w powiecie działdowskim zajęcia edukacyjne z uczniami, rodzicami, nauczycielami, pedagogami, a także pracownikami placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Choroby zawodowe

W ujęciu lekarsko-prawnym za chorobę zawodową uważa się chorobę określoną w wykazie chorób zawodowych, jeżeli została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub sposobem wykonywania pracy.

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie nie wydał żadnej decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej lub braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej; w ciągu roku wpłynęły 3 zgłoszenia dotyczące podejrzenia choroby zawodowej u pracowników lub byłych pracowników, w związku z tym w każdej sprawie prowadzone jest postępowanie w kierunku rozpoznania i stwierdzenia choroby zawodowej.

Nadzór nad konfekcjonowaniem i wprowadzaniem do obrotu produktów kosmetycznych

Zgodnie z art. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. dotyczącego produktów kosmetycznych „*produkt kosmetyczny*” oznacza każdą substancję lub mieszaninę przeznaczoną do kontaktu z zewnętrznymi częściami ciała ludzkiego (naskórkiem, owłosieniem, paznokciami, wargami oraz zewnętrznymi narządami płciowymi) lub z zębami oraz błonami śluzowymi jamy ustnej, którego wyłącznym lub głównym celem jest utrzymywanie ich w czystości, perfumowanie, zmiana ich wyglądu, ochrona, utrzymywanie w dobrej kondycji lub korygowanie zapachu ciała.

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Działdowie znajduje się 1 zakład pracy zajmujący się konfekcjonowaniem i wprowadzaniem do obrotu produktów kosmetycznych. W ramach sprawowanego nadzoru nieprawidłowości nie stwierdzono.

Ponadto w 2022 r. skontrolowano 12 podmiotów sprzedających produkty kosmetyczne (drogerie, supermarkety). W toku przeprowadzonych czynności nie stwierdzono w sprzedaży

przeterminowanych produktów kosmetycznych ani takich, które zawierałyby w składzie substancje zakazane.

Działania podejmowane w ramach unijnego Systemu Wczesnego Ostrzegania o Produktach Niebezpiecznych (RAPEX) - w 2022 r. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Działdowie otrzymała 1 powiadomienie o produktach kosmetycznych (perfumy) mogących znajdować się w obrocie, w których wykryto obecność substancji zakazanych (wg załącznika II do rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 dotyczącego produktów kosmetycznych).

W żadnym ze skontrolowanych obiektów wprowadzających produkty kosmetyczne do obrotu na terenie powiatu działdowskiego nie potwierdzono obecności produktu będącego przedmiotem powiadomienia.

HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawuje również nadzór nad warunkami higieny pomieszczeń w szkołach i innych placówkach opiekuńczo-wychowawczych, higieny procesów nauczania i wychowania oraz nadzór nad zapewnieniem odpowiednich warunków higieniczno-sanitarnych podczas wypoczynku dzieci i młodzieży.

Informacje ogólne

W 2022 r. w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Działdowie znajdowały się 73 stałe placówki przeznaczone dla dzieci i młodzieży, w tym:

- 4 żłobki;
- 11 przedszkoli;
- 3 placówki sklasyfikowane jako inne formy wychowania przedszkolnego (punkty, oddziały);
- 24 szkoły podstawowe;
- 2 licea ogólnokształcące;
- 1 Niepubliczna Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy;
- 12 zespołów szkół, w ramach których funkcjonowało:
 - 6 przedszkoli,
 - 6 szkół podstawowych,
 - 5 liceów ogólnokształcących,
 - 10 ponadgimnazjalnych szkół zawodowych (5 techników, 5 branżowych szkół);
 - 1 Centrum Kształcenia Ustawicznego;
- 3 placówki opiekuńczo-wychowawcze z pobytem całodobowym;
- 1 Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy,

- 9 placówek wychowania pozaszkolnego, w tym: 1 szkoła muzyczna, 2 poradnie psychologiczno-pedagogiczne, centrum wsparcia rozwoju dziecka, 5 świetlic socjoterapeutycznych;
- 2 ośrodki wypoczynkowe dla dzieci i młodzieży;
- 1 sala zabaw.

W ramach nadzoru nad przestrzeganiem warunków sanitarno-higienicznych w placówkach dla dzieci i młodzieży, skontrolowano 33 obiekty stałe oraz 57 turnusów wypoczynku.

W 2022 r. w placówkach nadzorowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie przeprowadzono 106 kontroli (90 kontroli kompleksowych, 15 kontroli tematycznych, 1 kontrolę interwencyjną na wniosek rodziców).

Wniosek dotyczył zbyt niskiej temperatury w salach zajęć w jednej ze szkół podstawowych, w wyniku przeprowadzonych pomiarów stwierdzono, że zgłoszenie było niezasadne.

W styczniu i w lutym 2022 r. - ze względu na liczne zachorowania na COVID-19 wśród uczniów, wychowanków i nauczycieli - dyrektorzy placówek złożyli 62 wnioski do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie o wydanie opinii w sprawie zmiany formy nauczania ze stacjonarnej na mieszaną lub zdalną. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie, wydano 62 opinie.

Warunki sanitarno-higieniczne prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

Zapewnienie właściwych warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego jest przykładem dbałości o zdrowie i sprawność fizyczną dzieci i młodzieży szkolnej.

Warunki prowadzenia zajęć wychowania fizycznego:

- obecnie 24 szkoły posiadają szkolny zespół sportowy z boiskiem; (jako szkolny zespół sportowy należy rozumieć zespół pomieszczeń składający się z jednej lub dwóch sal sportowych oraz pomieszczeń pomocniczych, tj. przebieralnie, natryskownie, ustępy, przechowalnię sprzętu sportowego, gabinet/pokój nauczycieli wychowania fizycznego); szkolny zespół sportowy z boiskiem posiada 18 szkół podstawowych i 6 zespołów szkół;
- 4 szkoły posiadają szkolny zespół sportowy bez boiska: 3 zespoły szkół oraz 1 Liceum ogólnokształcące;
- 2 szkoły podstawowe posiadają sale zastępcze/rekreacyjne z boiskiem;
- 3 szkoły podstawowe posiadają salę gimnastyczną z boiskiem.

Oceniając warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego należy podkreślić, że w dalszym ciągu 5 szkół podstawowych posiada tylko boiska, w tych przypadkach uczniowie z konieczności ćwiczą na korytarzach lub korzystają z infrastruktury poza szkołą, w tych szkołach kształcą się 324 uczniowie.

Zapewnienie właściwych warunków utrzymania higieny osobistej w placówkach nauczania i wychowania

We wszystkich skontrolowanych placówkach zostały zapewnione podstawowe środki do utrzymania higieny osobistej co ma istotne znaczenie w profilaktyce chorób zakaźnych. Podczas kontroli oceniono możliwość korzystania z bieżącej ciepłej wody, wyposażenie w przybory higieniczne (mydło w dozownikach, jednorazowe ręczniki papierowe do osuszenia rąk lub przeznaczone do tego celu suszarki oraz papier toaletowy) a także sprawdzono czystość i porządek sanitariatów. Na ogół placówki starają się dbać o zachowanie należytych standardów. W nielicznych placówkach stwierdzone nieprawidłowości zostały usunięte w trakcie kontroli lub niezwłocznie po jej zakończeniu.

Wszystkie placówki są zaopatrywane w wodę dobrej jakości z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Odprowadzanie ścieków bytowych przeważnie odbywa się do sieci kanalizacji sanitarnej, 3 szkoły posiadają przyszkolną ekologiczną oczyszczalnię ścieków, a 2 punkty przedszkolne i 6 szkół podstawowych odprowadzają ścieki do bezodpływowych zbiorników typu szambo.

Ochrona terenów rekreacyjnych i sportowych przed zanieczyszczeniem przez zwierzęta

W celu zapewnienia higienicznych warunków korzystania z terenów rekreacyjnych i sportowych oraz placów zabaw, zostały one zabezpieczone przed zanieczyszczeniami (w szczególności przed zanieczyszczeniem odchodami zwierzęcymi). Osoby odpowiedzialne na bieżąco dbają o szczelne ogrodzenie terenu, zabezpieczenie piaskownic przykryciem w czasie przerw w użytkowaniu, wymianę piasku w piaskownicach przed rozpoczęciem sezonu letniego. Ponadto zostały nałożone zakazy wprowadzania zwierząt na teren placówek przeznaczonych dla dzieci i młodzieży.

Higieniczna ocena rozkładów zajęć lekcyjnych - prawidłowego przygotowania planów lekcji

W ramach nadzoru nad warunkami higieny procesu nauczania przeprowadzono ocenę higieniczną wybranych tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych w 18 szkołach podstawowych i w 1 zespole szkół ponadpodstawowych, oceniono 184 oddziały.

Nieprawidłowości w organizacji pracy uczniów nie stwierdzono, tygodniowe plany lekcji zostały opracowane z zachowaniem zasad higieny pracy umysłowej. Należy zauważyć, że w skontrolowanych 18 szkołach podstawowych rozkłady zajęć zostały tak ułożone aby czas oczekiwania uczniów dojeżdżających do szkół był możliwie najkrótszy.

Dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach

W celu zapewnienia możliwości spożywania przynajmniej jednego posiłku przez ucznia w godzinach lekcyjnych, w 19 skontrolowanych szkołach wprowadzono dożywianie dzieci. Dożywianiem objęto 724 uczniów w wieku od 7 do 14 lat. Z posiłków dofinansowanych skorzystało 287 uczniów.

Należy zauważyć, że od 1 września 2022 r. zgodnie z przepisami ustawy Prawo oświatowe szkoły podstawowe posiadają ustawowy obowiązek zapewnienia uczniom 1 gorącego posiłku

w ciągu dnia oraz zorganizowania warunków do jego spożycia w czasie pobytu ucznia w szkole; korzystanie z tego posiłku jest dobrowolne i odpłatne.

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów z roku na rok ulega systematycznej poprawie. Dyrektorzy placówek przy współudziale władz samorządowych, w miarę dostępnych środków finansowych, wykonują prace remontowo-budowlane i uzupełniają wyposażenie.

Przedsięwzięcia zrealizowane w 2022 r.:

- powstały 2 niepubliczne żłobki w Działdowie;
- powstało Centrum Wsparcia Rozwoju Dziecka w Działdowie;
- powstał Welski Park Zabaw w Lidzbarku;
- Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi im. K.K. Baczyńskiego w Lidzbarku zostało włączone do Zespołu Szkół im. Króla Władysława Jagiełły w Lidzbarku.

Ocena obciążenia uczniów tornistrami

Zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego ciężar tornistra nie powinien przekraczać 10-15% masy ciała dziecka.

W 2022 r. ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych przeprowadzono w 2 szkołach podstawowych (1 szkole wiejskiej i 1 szkole miejskiej).

Badaniami objęto 423 uczniów, w wyniku pomiarów stwierdzono, że w szkole wiejskiej zbyt ciężki tornister posiadało 8 na 118 uczniów (6,8%) a w szkole miejskiej 56 na 305 uczniów (18,4%).

Należy zauważyć, że nieodpowiednio dobrany tornister lub plecak szkolny mogą powodować dolegliwości bólowe z powodu przeciążenia narządu ruchu, a w dłuższej perspektywie mogą przyczynić się do powstania przykurczy i skrzywienia kręgosłupa.

PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA

W działaniach Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy podkreślić ważną rolę oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia z wieloma programami profilaktycznymi, które mają wpływ na kształtowanie właściwych postaw i zachowań zdrowotnych.

Podkreślenia wymaga również, że kształtowanie umiejętności samodzielnego wyboru zachowań sprzyjających zdrowiu odbywa się poprzez edukację zdrowotną w środowisku rodzinnym, rówieśniczym i szkolnym, nasze działania skierowane są do osób w każdym wieku, zarówno dzieci i młodzieży, jak i osób dorosłych oraz seniorów.

Podobnie jak w latach ubiegłych realizowano programy o zasięgu krajowym inicjowane przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz programy o zasięgu wojewódzkim inicjowane przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Olsztynie.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Działdowie udzielała wsparcia organizacyjnego, metodycznego i merytorycznego dla potrzeb realizowanych programów.

Działania prozdrowotne z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia realizowane w 2022 r.

1. Profilaktyka chorób zakaźnych oraz zatruc i zakażeń pokarmowych:
 - zapobieganie HIV/AIDS (kampania medialna),
 - profilaktyka chorób odkleszczowych,
 - zapobieganie zatruciom grzybami,
 - profilaktyka antybiotykoterapii,
 - profilaktyka chorób zakaźnych.
2. Propagowanie zdrowego stylu życia:
 - edukacja w zakresie szkodliwości palenia, realizacja *Programu Ograniczenia Następstw Palenia Tytoniu - Czyste powietrze wokół nas, Bieg po zdrowie*;
 - kształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności prozdrowotnych dzieci, *Moje dziecko idzie do szkoły*
 - *Kampania Zdrowe Wakacje*,
 - Światowy Dzień Zdrowia,
 - przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych, realizacja programu ARS czyli jak dbać o miłość.
3. Profilaktyka wybranych chorób niezakaźnych:
 - kształtowanie prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej, realizacja programu „*Trzymaj Formę*”,
 - Profilaktyka nowotworowa *Wybierz życie - pierwszy krok*.

Aktualnie z inicjatywy Głównego Inspektoratu Sanitarnego wojewódzkie i powiatowe stacje sanitarno-epidemiologiczne realizują w całym kraju następujące długofalowe programy edukacyjne:

- zakażenia HIV,
- trzymaj formę,
- ograniczenia zdrowotnych następstw palenia tytoniu.

Wybrane programy realizowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Działdowie

Do priorytetów w obszarze promocji zdrowia należy realizacja zadań z zakresu **profilaktyki palenia tytoniu**. Działania skierowane do różnych grup społecznych mają na celu zwiększenie świadomości na temat zdrowotnych skutków palenia tytoniu, zwiększenie liczby osób niepalących, jak również edukację dzieci i młodzieży.

Jak podaje Ministerstwo Zdrowia w latach 80. palenie wyrobów tytoniowych deklarowało ok. 42% społeczeństwa polskiego. Od tego czasu odsetek osób codziennie palących tytoń zmniejszył się w Polsce z 31% w 2011 r. do 22%

w 2022 r., ponadto z przeprowadzonych badań wynika, że 8% społeczeństwa pali okazjonalnie oraz że 9% nastolatków pali papierosy codziennie.

Nadal więc potrzebne są działania edukacyjno-informacyjne prowadzące do ograniczenia palenia tytoniu, szczególnie wśród dzieci i młodzieży.

Podobnie jak w latach ubiegłych w 2022 r. w powiecie działdowskim realizowano programy edukacji antytytoniowej adresowane do dzieci, młodzieży i dorosłych.

Program **Czyste powietrze wokół nas** - kierowany do dzieci w wieku 5-6 lat uczęszczających do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, ich rodziców i opiekunów. W 2022 r. program realizowany był w 11 placówkach.

Kontynuowano realizację programu profilaktyki antytytoniowej „**Bieg po zdrowie**”, który jest skierowany do uczniów klas IV szkół podstawowych. W powiecie działdowskim do programu zgłosiło się 6 placówek. Celem programu jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e-papierosów.

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Działdowie w toku czynności kontrolnych przeprowadzali ocenę w zakresie przestrzegania zakazu palenia wyrobów tytoniowych i e-papierosów w obiektach użyteczności publicznej, zakładach opieki zdrowotnej, szkołach i innych placówkach opiekuńczo-wychowawczych, zakładach pracy oraz zakładach gastronomicznych (w 2022 r. skontrolowano 503 obiekty) nie stwierdzając nieprawidłowości.

Program Profilaktyki zakażeń HIV

Problem HIV/AIDS wciąż jest aktualny, ponieważ liczba zakażeń wirusem HIV w Polsce systematycznie wzrasta.

Według danych Krajowego Centrum ds. AIDS od wykrycia w Polsce pierwszego zakażenia w 1985 r. do 30 listopada 2022 r. zarejestrowano 29 676 przypadków zakażeń HIV. Jednak według szacunków Krajowego Centrum ds. AIDS, w Polsce zakażonych jest dużo więcej osób co oznacza, że wiele z nich nie wie o swoim zakażeniu. Osoby te mogą nieświadomie zakażać innych.

W dniu 1 grudnia obchodzimy Światowy Dzień AIDS, święto zostało ustanowione z inicjatywy Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) w związku z szybkim rozprzestrzenianiem zakażeń HIV w wielu krajach.

W tym dniu nasza uwaga zwrócona jest na problemy ludzi, którzy zmagają się z zakażeniem i chorobą. Ważnym elementem Światowego Dnia Walki z AIDS jest przekazywanie wiedzy na temat profilaktyki zakażeń wirusem HIV, zachęcanie do wykonania nieodpłatnych badań w kierunku HIV oraz propagowanie wierności partnerskiej.

W 2022 r. w ramach obchodów Światowego Dnia Walki z AIDS przekazano do szkół materiały informacyjno-edukacyjne oraz przeprowadzono 8 zajęć edukacyjnych dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, w których uczestniczyły 192 osoby.

Ponadto rozpowszechniano informację o możliwości wykonania bezpłatnych, anonimowych i bez skierowania badań w kierunku zakażenia wirusem HIV (w ramach Europejskiego Tygodnia Testowania w kierunku HIV).

Wszystkie informacje i materiały edukacyjne zostały zamieszczone na stronie internetowej PSSE oraz na koncie PSSE w serwisie Facebook.

ARS, czyli jak dbać o miłość

Program edukacyjny pt. „ARS, czyli jak dbać o miłość” jest skierowany do uczniów szkół średnich. Młodzież w wieku dorastania jest narażona na zachowania zagrażające zdrowiu, do których należą: palenie papierosów, picie alkoholu oraz zażywanie narkotyków i innych środków psychoaktywnych, a także przypadkowe kontakty seksualne.

Głównym celem programu jest ograniczenie zachowań ryzykownych i szkodzących zdrowiu, także w kontekście przyszłych ról rodzicielskich.

W 2022 r. w powiecie działdowskim do programu zgłosiło się 6 szkół ponadpodstawowych. Liczba uczniów zgłoszonych do udziału w programie: 244 osoby.

Wybierz życie – pierwszy krok

Program edukacyjny skierowany do uczniów szkół średnich, którego celem jest zmniejszenie występowania i umieralności na raka szyjki macicy. Uczniowie zdobywają wiedzę na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli zakażenia wirusem HPV w powstawaniu raka szyjki macicy.

W 2022 r. do udziału w programie zgłosiły się 4 szkoły ponadpodstawowe, 278 uczniów.

W 2022 r. przeprowadzono zajęcia edukacyjne w szkołach 3 ponadpodstawowych dla 64 osób.

Inicjatywy lokalne, kampanie informacyjno-edukacyjne, akcje, wydarzenia

Akcja letnia

Pracownicy PSSE w Działdowie wspólnie z funkcjonariuszami Policji, podczas letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, prowadzili zajęcia edukacyjne w ramach akcji Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Olsztynie „Zdrowe Wakacje 2022” oraz w ramach akcji „Bezpieczne wakacje w powiecie działdowskim” pod patronatem Starosty Działdowskiego.

Dużą uwagę poświęcono zagadnieniom zdrowego odżywiania, profilaktyki chorób odkleszczowych i znaczenia higieny rąk w zapobieganiu chorobom zakaźnym oraz profilaktyki uzależnień. Ważnym ogniwem w łańcuchu naszych działań było rozdawnictwo materiałów informacyjno-edukacyjnych. Ogółem przeprowadzono 34 zajęcia edukacyjne podczas turnusów wypoczynku dla 837 uczestników obozów letnich, półkolonii i kolonii w powiecie działdowskim.

Uczestnicy rozwiązywali zadania, układali wierszyki i hasła nt. zasad bezpiecznego wypoczynku podczas wakacji, za aktywny udział w zajęciach otrzymywali upominki i nagrody zakupione przez Starostwo Powiatowe w Działdowie, edukacyjne kolorowanki p.t. „Kleszczowanki” (kolorowanka powstała z inicjatywy Oddziału Oświaty i Promocji Zdrowia Wojewódzkiej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Olsztynie) oraz bransoletki z logo akcji „Bezpieczne wakacje w powiecie działdowskim”. Młodzież, jak i młodsze dzieci bardzo chętnie brały udział w ćwiczeniach prowadzonych z wykorzystaniem algokogli i narkokogli, specjalnych okularów, symulujących wpływ alkoholu i substancji psychoaktywnych na organizm człowieka. Osoby wypoczywające miały możliwość sprawdzenia jak zmienia się postrzeganie rzeczywistości w trakcie zaburzonego odbierania bodźców.

Informacje na temat bezpiecznego wypoczynku oraz fotorelacje z przebiegu zajęć zamieszczano na koncie PSSE w serwisie Facebook, odnotowano 4300 wyświetleń zamieszczonych postów.

Organizacja stanowisk informacyjno-edukacyjnych w ramach akcji „Zdrowe Wakacje 2022”

PSSE przygotowała 6 stanowisk informacyjno-edukacyjnych, które zostały zaprezentowane podczas wydarzeń plenerowych (pikniki, festyny, dożynki) w Działdowie, Lidzbarku, Gminie Rybno i Gminie Płońnica. W naszym punkcie dzieci i dorośli mogli uczestniczyć w konkursach wiedzy na temat zdrowego stylu życia, ćwiczeniach z algokoglami i narkokoglami oraz w pokazach. Uczestnicy otrzymywali nagrody rzeczowe ufundowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną i Starostę Działdowskiego.

Fotorelacje zostały zamieszczone na koncie PSSE w serwisie Facebook. Nasze stanowiska odwiedziło ok. 780 osób.

Projekt „Zdrowe życie”

PSSE w Działdowie została zaproszona do zorganizowania stanowiska w „Mobilnej Strefie Zdrowia” w ramach **projektu „Zdrowe Życie”** (projekt profilaktyki zdrowotnej został przygotowany we współpracy Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Aktywów Państwowych, Narodowego Funduszu Zdrowia, PZU oraz pod honorowym patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy i Małżonki Prezydenta Agaty Kornhauser-Dudy).

Nasze stanowisko cieszyło się dużym zainteresowaniem lokalnej społeczności (m.in. zorganizowano wystawę grzybów jadalnych, niejadalnych

i trujących, ćwiczenia przy użyciu alkohogli i narkogogli, konkurs wiedzy nt. profilaktyki chorób i zdrowego odżywiania, zaprezentowano talerz zdrowia, przygotowano plansze przedstawiające negatywne skutki palenia papierosów i używania tzw. „dopalaczy”; zachęcano do wykonywania badań profilaktycznych i szczepień ochronnych.

Nasze stanowisko odwiedziło ok. 400 osób.

Fotorelacje zostały zamieszczone na koncie PSSE w serwisie Facebook oraz na Twitterze, zanotowano

1 418 wyświetleń zamieszczonych postów.

EFSA „Wybieraj Bezpieczną Żywność”- kampania, która ma na celu zachęcenie konsumentów do dokonywania świadomych wyborów żywieniowych poprzez wyjaśnianie kluczowej roli, jaką odgrywa nauka w bezpieczeństwie żywności. Pracownik PZIOZ przeprowadził 5 zajęć edukacyjnych, w których uczestniczyło 65 osób.

Ideę kampanii promowano podczas działań w ramach projektu „Zdrowe życie”.

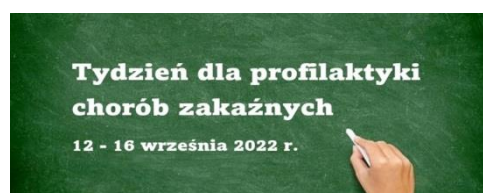
Profilaktyka antytytoniowa w tym: Światowy Dzień Bez Tytoniu, Światowy Dzień Rzucania Palenia, profilaktyka używania e-papierosów

Pracownik PZIOZ PSSE przeprowadził 10 zajęć edukacyjnych dla uczniów szkół podstawowych, rodziców, studentów oraz uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy CARITAS Diecezji Toruńskiej w Iłowie-Osadzie. Działaniami objęto łącznie 291 osób. Podczas spotkań wykorzystano prezentacje multimedialne, omawiano skutki zdrowotne czynnego i biernego palenia tytoniu.

Profilaktyka chorób zakaźnych

Pracownik PZIOZ przeprowadził 9 zajęć edukacyjnych dla uczniów szkół podstawowych, w których uczestniczyło 637 osób. Przekazał informacje jakie znaczenie ma higiena rąk w profilaktyce chorób zakaźnych, wyjaśnił co

to są choroby zakaźne oraz w jaki sposób można im zapobiegać. Przedstawił również jakie jest znaczenie szczepień ochronnych w zwalczaniu chorób zakaźnych.

Fotorelacje zostały zamieszczone na koncie PSSE w serwisie Facebook oraz na Twitterze - zanotowano 1093 wyświetlenia.

Promocja zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i prawidłowego odżywiania

Pracownik PZiOZ przeprowadził 3 zajęcia edukacyjne dla członków Stowarzyszenia Działdowskie Amazonki, Seniorów oraz uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy Caritas w Działdowie, w których wzięły udział 84 osoby.

Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach; Światowy Dzień Wiedzy o Antybiotykach

Został ustanowiony w 2008 r. przez Komisję Europejską. Głównym celem jest zwrócenie uwagi i poprzez prowadzone działania podniesienie świadomości społeczeństwa, polityków oraz specjalistów medycznych na temat zjawiska narastania i rozprzestrzeniania się oporności na antybiotyki wśród drobnoustrojów wywołujących zakażenia u człowieka. W ramach akcji przeprowadzono zajęcia edukacyjne dla uczniów, rodziców oraz słuchaczy 1 roku szkoły policealnej, w których uczestniczyło 97 osób.

Europejska inicjatywa zdrowotna

Materiały informacyjne zostały zamieszczone na koncie PSSE w serwisie Facebook, zanotowano 1628 wyświetleń.

Tydzień dla serca,

Z ramach obchodów „Tygodnia dla Serca” w dniu 21 kwietnia 2022 r. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Działdowie we współpracy ze Starostwem Powiatowym w Działdowie przy współudziale Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Działdowie oraz Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy zorganizowała w Szpitalu

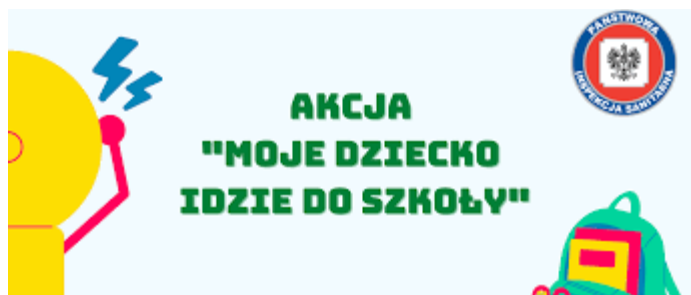

w Działdowie stanowisko informacyjno-edukacyjne. Pacjenci mieli możliwość wykonania bezpłatnych badań profilaktycznych (pomiar ciśnienia krwi, poziomu glukozy we krwi i saturacji krwi metodą pulsoksymetrii); wyświetlono film edukacyjny przedstawiający jak pracuje serce człowieka; udzielano porad w zakresie edukacji żywieniowej, profilaktyki zakażeń HIV, profilaktyki antynikotynowej oraz profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych. Studenci pielęgniarstwa Wydziału Nauk Stosowanych WSG w Bydgoszczy informowali o zasadach udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej oraz o czynnikach

ryzyka schorzeń układu krążenia. Wszystkie osoby, które wzięły udział w wydarzeniu otrzymały upominki ufundowane przez Starostę Działdowskiego.

„Moje dziecko idzie do szkoły”

Celem przedsięwzięcia jest podniesienie poziomu wiedzy rodziców na temat wybranych zagadnień zdrowego stylu życia. Uświadomienie rodzicom ich roli w kształtowaniu prawidłowych nawyków prozdrowotnych dzieci oraz przekonanie

ich o słuszności działań profilaktycznych podejmowanych w szkole i w domu. Przekazywano rodzicom informacje na temat zasad racjonalnego żywienia dzieci oraz znaczenia drugiego śniadania, zasad właściwego doboru plecaka, zasad prawidłowego doboru mebli do nauki. Informacje dotyczące zagadnień związanych ze zdrowiem dzieci w wieku wczesnoszkolnym zostały przekazane do wszystkich przedszkoli w powiecie działdowskim. Ponadto przeprowadzono 5 zajęć edukacyjnych dla rodziców uczniów klas pierwszych, w których uczestniczyły 63 osoby.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Ogółem w 2022 r. wydano 212 opinii i uzgodnień (zajęte stanowiska) oraz 64 decyzje płatnicze. Przeprowadzono 40 kontroli, w tym 5 wizji lokalnych oraz 1 kontrolę w trakcie realizacji.

Liczba zajętych stanowisk dotyczących		
Wyszczególnienie	Ogółem	w tym negatywnie
Opinie dot. uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	11 11 opinii	0
Opinie dotyczące opiniowania dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	9 7 opinii 2 pisma	0

Liczba zajętych stanowisk dotyczących		
Wyszczególnienie	Ogółem	w tym negatywnie
Opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby- co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	61 - 47 opinii brak potrzeby - 8 pism - 5 opinii istnieje potrzeba - 1 pismo - 1 opinia w sprawie zakresu raportu (2 decyzje umarzające)	0
Opinie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	2 opinie (3 pisma, 4 postanowienia)	1
Opinie dot. uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higieniczno-zdrowotnych	34 30 opinii 4 pisma (10 pism)	0
Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego	26 29 opinii z art.56 Prawo budowlane (10 opinii)	0
Inne sprawy	29	0
Kontrole	40	0
Razem	212	1

Uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych

W 2022 r. uzgodniono 34 dokumentacje projektowe, w tym wydano 30 opinii sanitarnych, 4 pisma oraz 10 pism z zastrzeżeniami.

Do ważnych inwestycji uzgodnionych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie w 2022 r. należą m.in.:

- budowa sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej na terenie gminy Rybno w miejscowości Rybno (długość sieci wodociągowej 884,50 mb, sieci kanalizacji sanitarnej 1139,90 mb);
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej na terenie gminy Rybno w miejscowości Rybno i Tuczki (długość sieci wodociągowej 545,70 mb, przyłącze wodociągowe 38,7 mb, długość sieci kanalizacji sanitarnej 1127,50 mb);
- przebudowa hydroforni w Koszelewach, gm. Rybno;
- budowa sieci wodociągowej w Kisinach, gm. Działdowo (długość sieci wodociągowej 628,47mb);
- budowa hali produkcyjnej obręb Burkat, gm. Działdowo (hala produkcyjna przeznaczona do produkcji form metalowych);
- **budowa budynku dla SPZOZ w Działdowie na potrzeby Bloku Operacyjnego, SOR, OAIOM i Centralnej Sterylizatorni w Działdowie, przy ul. Leśnej 1. - uzgodnienie programu funkcjonalno-użytkowego oraz koncepcji architektonicznej.**

Uczestniczenie w odbiorach obiektów przekazywanych do użytkowania

W 2022 r. uczestniczono w 34 odbiorach obiektów, w tym 5 odbiorach obiektów żywieniowych. Wydano 34 opinie sanitarne (w tym 24 opinii i 2 pisma z art. 56 ustawy Prawo budowlane).

Inwestycje odebrane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie w 2022 r.

Ważne inwestycje zlokalizowane w powiecie działdowskim zgłoszone do odbioru w 2022 r.:

- stacjonarny aparat RTG ze skopią wraz z adaptacją pomieszczeń gabinetu rtg w SPZOZ w Działdowie, przy ul. Leśnej 1;
- rozbudowa i zmiana sposobu użytkowania istniejącego budynku mieszkalnego na poradnię lekarską w Działdowie;
- zmiana sposobu użytkowania części pomieszczeń budynku miejskiego domu kultury na żłobek zlokalizowany w Działdowie, przy ul. Wolności 64;
- zmiana sposobu użytkowania budynku mieszkalno-usługowego na budynek usługowy – żłobek dziecięcy i centrum szkoleniowe, zlokalizowanego w Działdowie, przy ul. Orłowskiego 30 (żłobek dziecięcy przeznaczony dla 45 dzieci w wieku od 1 do 3 lat oraz organizacja szkoleń i konferencji);
- sala gimnastyczna przy Zespole Szkół Zawodowych Nr 1 w Działdowie, przy ul. Pocztovej 6;

- lokalne Centrum Aktywności Społecznej w m. Hartowiec, gm. Rybno;
- budynek handlowo-usługowy w Działdowie przy ul. Nidzickiej;
- budynek handlowo -usługowy w Lidzbarku, przy ul. Żeromskiego;
- Stacja Podnoszenia Ciśnienia Wody w Lidzbarku, przy ul. 3 Maja na działce nr 429/3 i 432/5 (zadaniem Stacji Podnoszenia Ciśnienia Wody jest zwiększenie retencji wody w sieci wodociągowej zasilanej ze stacji Uzdatniania Wody w Lidzbarku oraz ustabilizowanie ciśnienia w sieci);
- zmiana sposobu użytkowania budynku magazynowego na produkcyjno-magazynowy oraz jego przebudowa z rozbudową o halę produkcyjną wraz z infrastrukturą towarzyszącą w m. Działdowo;
- zakład produkcji osłon modułu dla telewizorów wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Działdowie;
- wytwórnia betonu o podwyższonej trwałości z przeznaczeniem na wyroby infrastruktury kanalizacyjnej oraz hali przemysłowej z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą w Działdowie.

Uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W 2022 r. wydano 2 opinie sanitarne, 4 postanowienia i 3 pisma przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Uzgodnienia dotyczyły budowy:

1. Budowy dwóch nowoczesnych budynków inwentarskich do hodowli indyków wraz z infrastrukturą towarzyszącą - opinia negatywna.
2. Zmiany sposobu użytkowania dwóch wiat w celu budowy i eksploatacji instalacji do produkcji pelletu opałowego z trocin w miejscowości Łowo-Wieś, gmina Łowo-Osada.

Uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji polegających na budowie ferm drobiu i budynków inwentarskich do chowu trzody chlewnej i bydła w 2022 r.				
Gmina	Liczba rozpatrywanych wniosków	Liczba wniosków załatwionych pozytywnie	Liczba wniosków załatwionych negatywnie	Liczba wniosków w trakcie uzgodnień
Działdowo	1	0	0	1
Lidzbark	0	0	0	0

Iłowo-Osada	0	0	0	0
Rybno	1	0	1	0
Płońnica	0	0	0	0
Razem:	2	0	1	1

Warunki realizacji wynikające z decyzji środowiskowej:

W 2022 r. nie dokonano zgłoszenia oddania do użytkowania inwestycji, dla której w decyzji środowiskowej zostały nałożone określone warunki realizacji.

Z informacji przekazanych przez Powiatowego Lekarza Weterynarii wynika, że w 2022 r. zrealizowano i oddano do użytkowania nowe oraz ze zwiększoną obsadą zwierząt, następujące obiekty inwentarskie niepodlegające obowiązkowi zgłoszenia do użytkowania:

Do chowu trzody chlewnej:

- Budynek inwentarski (84 DJP) w m. Petrykozy, gm. Działdowo.

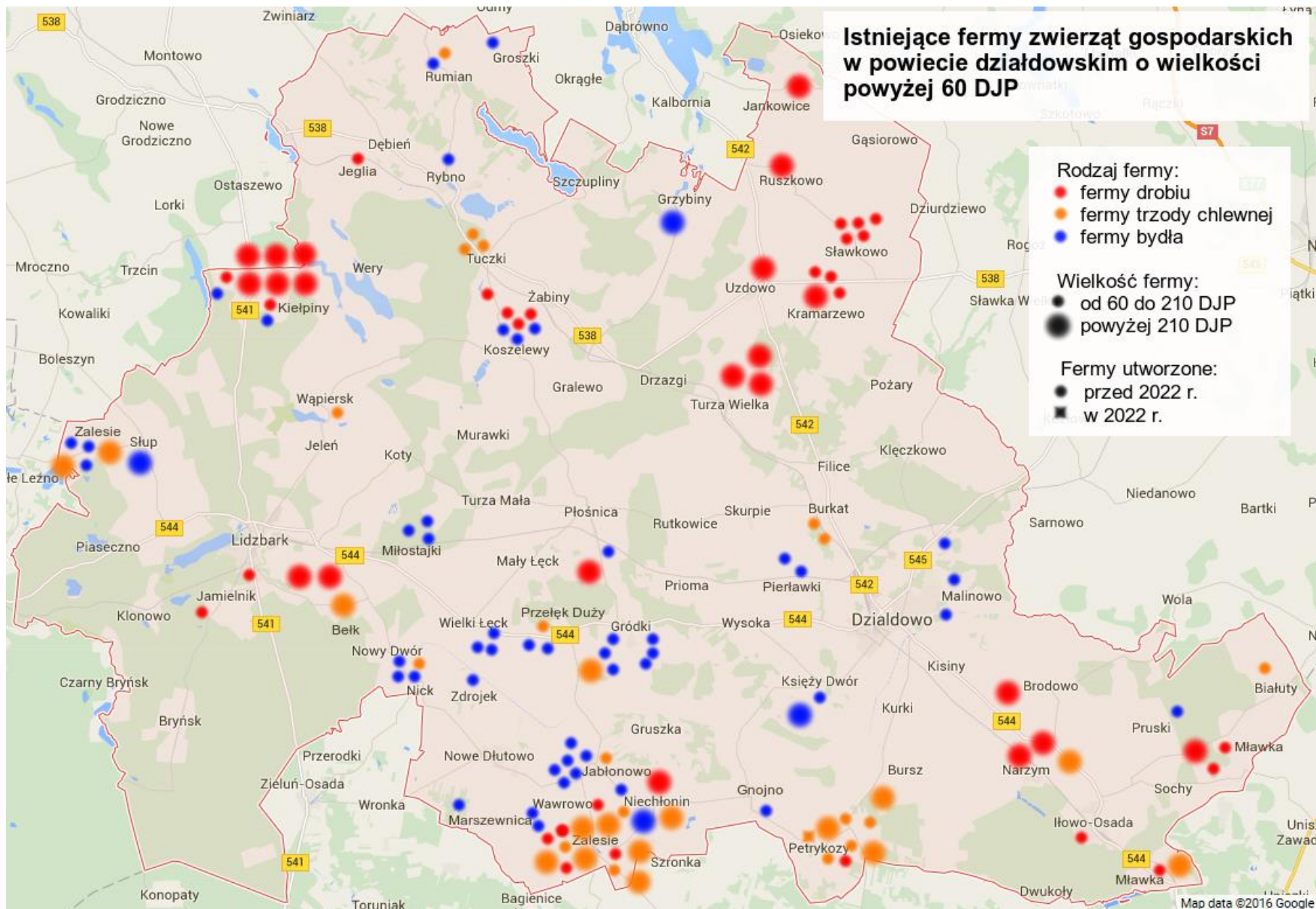

Tabela 1

Liczba dzieci i młodzieży objęta obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi w latach 2021-2022

MIASTA I GMINY	2021	2022
Miasto Działdowo	5915	6012
Gmina Działdowo	644	670
Miasto i Gmina Lidzbark	2895	2985
Gmina Iłowo	1153	1193
Gmina Płońnica	519	503
Gmina Rybno	1388	1468
OGÓŁEM:	12.514	12.831

Tabela nr 2

Procentowe wykonanie szczepień ochronnych w gminach powiatu działdowskiego w latach 2021-2022

Miasto/ Gmina	DTP + IPV + HIB				MMR		DTaP + IPV		MMR				dTap		Td	
	1 rok życia		2 rok życia		2 rok życia		6 rok życia		6 rok życia		10 rok życia		14 rok życia		19 rok życia	
Lata	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Miasto Działdowo	64	63	66	71	97	97	64	82	91	82	87	92	91	90	98	97
Gmina Działdowo	64	61	70	73	100	97	90	90	92	90	88	94	92	91	99	98
Miasto i Gmina Lidzbark	63	61	64	69	96	96	90	87	91	87	88	94	90	92	98	98
Gmina Iłowo	66	62	62	69	97	97	90	86	93	86	89	94	91	91	99	99
Gmina Płońska	67	63	62	68	97	96	90	92	92	92	88	96	90	90	100	99
Gmina Rybno	64	62	62	71	100	98	90	91	92	91	89	92	91	93	98	98
OGÓŁEM	65	62	64	70	98	97	85	88	93	88	88	94	91	91	99	98

DTP –szczepionka przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi; IPV –szczepionka przeciw poliomyelitis; HIB -szczepionka przeciw Haemophilus influenzae typu b;
MMR –szczepionka przeciw odrze, śwince i różyczce; DTap –szczepionka przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi; Td -szczepionka przeciw tężcowi i błonicy; dTap – szczepionka przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi(z obniżoną zawartością antygenów krztuśca)

Tabela nr 3

Procentowe wykonanie szczepień ochronnych w punktach szczepień powiatu działdowskiego w latach 2021-2022

Punkt Szczepień	DTP + IPV + HIB				MMR		DTaP + IPV		MMR				Td			
	1 rok życia		2 rok życia		2 rok życia		6 rok życia		6 rok życia		10 rok życia		14 rok życia		19 rok życia	
Lata	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
NZOZ ZPL Działdowo ul. Norwida 29	62	63	70	71	97	97	56	83	90	83	84	91	92	90	95	97
NZPiSOZ Działdowo ul. Lidzbarska 30	62	66	-	69	97	98	85	84	96	84	90	91	91	90	100	97
Poradnia Rodzinna Działdowo ul. Świerkowa 6	62	60	69	69	97	96	56	79	87	79	86	89	91	89	95	95
NZOZ PLR Działdowo ul. Norwida 29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	90	100	100	100	100	98
AD-MED Uzdowo	60	61	70	73	100	97	90	90	92	90	88	94	92	91	99	98

Punkt Szczepień	DTP + IPV + HIB				MMR		DTaP + IPV		MMR				Td			
	1 rok życia		2 rok życia		2 rok życia		6 rok życia		6 rok życia		10 rok życia		14 rok życia		19 rok życia	
Lata	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
NZPiSOZ Dłutowo ul. Wolności 2B	65	61	64	70	97	97	91	90	95	90	90	97	91	93	98	99
NZOZ „Medicus” Lidzbark ul. Brzozowa 10	61	61	62	68	95	95	89	84	87	84	87	91	90	91	98	97
NZOZ „Olmed” Narzym ul. Sportowa 1	64	62	64	68	99	96	90	86	92	86	89	92	90	91	99	98
NZPiSOZ Iłowo ul. Leśna 3D	64	62	63	70	96	98	90	86	94	86	90	96	91	91	100	100
NZOZ „Eskulap” Niechłonin 93	69	63	-	-	-	-	90	92	92	92	90	100	91	90	100	100
NZOZ „Sanomed” Płościca ul. Lipowa 6	65	63	79	68	97	96	90	92	92	92	87	92	90	90	100	98
SPGZOZ Rybno ul. Zajeziorna 58	59	62	76	71	100	98	90	91	92	91	89	92	91	93	98	98

Tabela nr 4

Szczepienia zalecane wykonane w latach 2021-2022

L.p.	Jednostka chorobowa	2021	2022
1.	Grypa	2265	1433
2.	Tężec	253	262
3.	<i>Neisseria meningitidis</i>	78	58
4.	WZW „B” - profilaktyka	19	24
5.	WZW „B” - przed zabiegami	188	189
6.	WZW „B” - studenci pielęgniarstwa, opiekunowie medyczni	-	26
7.	Odra, Świnka, Różyczka	5	-
8.	Krztusiec	-	6
9.	WZW „A”	4	3
10.	Dur brzuszny, poliomyelitis, błonica	-	6
11.	Kleszczowe zapalenie mózgu	98	106
12.	<i>Streptococcus pneumoniae</i>	50	22
13.	Ospa wietrzna	36	102
14.	Zakażenia wirusem brodawczaka ludzkiego - HPV	51	37

Tabela nr 5

Szczepienia BCG (przeciw gruźlicy) w 2022 r.

Miasto i Gmina	Szczepienia noworodków					Szczepienia dzieci starszych (powyżej 12 m. ż. do ukończenia 15 r. ż.)
	Liczba noworodków urodzonych w 2022 r.	Liczba noworodków zaszczepionych po urodzeniu	Liczba noworodków zaszczepionych z opóźnieniem			
			Liczba noworodków zaszczepionych po 24 godz. od urodzenia do 14. dnia życia	Liczba noworodków zaszczepionych po 14. dniu życia do 11. miesiąca życia	Liczba noworodków zaszczepionych w 12. miesiącu życia	
Miasto Działdowo	179	164	13	-	-	4
Gmina Działdowo	21	21	-	-	-	-
Miasto i Gmina Lidzbark	95	65	26	2	-	3
Gmina Iłowo	38	37	1	-	-	6
Gmina Płońnica	15	13	2	-	-	1
Gmina Rybno	64	63	-	1	-	1
Ogółem	412	363	42	3	-	15

Tabela nr 6

**Procentowe wykonanie szczepień BCG (przeciw gruźlicy)
w gminach powiatu działdowskiego w 2022 r.**

Miasto i gmina	Szczepienia noworodków		
	liczba noworodków urodzonych w 2022 r.	liczba noworodków zaszczepionych w 2022 r.	%
Miasto Działdowo	179	177	98
Gmina Działdowo	21	21	100
Miasto i Gmina Lidzbark	95	93	97
Gmina Łowo	38	38	100
Gmina Płońska	15	15	100
Gmina Rybno	64	64	100
Ogółem	412	408	99

Tabela nr 7

Analiza sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w latach 2021-2022 w gminach powiatu działdowskiego

Lp.	Jednostka chorobowa	Miasto Działdowo		Gmina Działdowo		Miasto i Gmina Lidzbark		Gmina Rybno		Gmina Iłowo		Gmina Płońsk		Ogółem	
		2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
1	Salmonelozy - zatrucia pokarmowe	5	7	3	2	4	2	3	1	1	1	-	1	16	14
2	Salmonelozą pozajelitową	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Inne bakteryjne zakażenia jelit Clostridium difficile	19	18	8	4	6	8	5	6	8	8	2	3	48	47
4	Inne bakteryjne zakażenia jelit Kampylobakterioza	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Zatrucie bakteryjne jadem kiełbasianym	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Wirusowe zakażenia jelit - ogółem	4	35	1	5	3	22	-	11	-	7	1	4	9	84
7	Wirusowe zakażenia jelit – dzieci do lat 2	2	5	-	2	1	2	-	1	-	-	-	1	3	11
8	Ostre biegunki - ogółem	4	10	1	2	1	-	2	2	-	1	1	5	9	20
9	Ostre biegunki u dzieci – dzieci do lat 2	3	8	1	1	1	-	2	1	-	1	1	3	8	14
10	Płonica (szkarlatyna)	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	2
11	Róża	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
12	Borelioza	1	4	1	3	2	5	6	4	-	2	2	-	12	18
13	Styczność z wścieklizną - potrzeba szczepień	3	5	3	2	4	1	2	3	2	1	-	-	14	12
14	Ospa wietrzna	17	10	29	2	47	8	14	27	11	5	-	8	118	60
15	Różyczka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	WZW C	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
17	WZW B przewlekłe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Nagminne zapalenie przyusznicy (świnka)	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1

Lp.	Jednostka chorobowa	Miasto Działdowo		Gmina Działdowo		Miasto i Gmina Lidzbark		Gmina Rybno		Gmina Howo		Gmina Płońsk		Ogółem	
		2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
19	Krztusiec	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	2
21	Kleszczowe zapalenie mózgu KZM	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22	Choroba pneumokokowa - posocznica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23	Choroba meningokokowa (inwazyjna)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	Kiła	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	Rzeżączka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
26	Gruźlica	-	5	-	-	2	-	-	-	-	1	2	2	4	8
27	Zachorowania grypopodobne	5129	4728	1851	1871	3706	4129	494	830	488	646	424	554	12092	12758
28	Grypa potwierdzona laboratoryjne	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	2

Tabela nr 8

Analiza sytuacji epidemiologicznej w latach 2021-2022

Jednostka chorobowa	I kwartał				II kwartał				III kwartał				IV kwartał				2021		2022	
	2021		2022		2021		2022		2021		2022		2021		2022		Zach.	zapad	Zach	zapad
	Zach.	zapad	Zach.	zapad	Zach.	zapad	Zach.	zapad	Zach.	zapad	Zach.	zapad	Zach.	zapad						
Salmonelozy – zatrucia pokarmowe	2	3	4	6	4	6	2	3	6	9	3	4,5	4	6	5	7,5	16	24	14	21
Inne bakteryjne zakażenia jelit – <i>Clostridium difficile</i>	13	19,5	16	24	16	24	9	13,5	8	12	10	15	11	16,5	12	18	48	72	47	70,5
Inne bakteryjne zakażenia jelit – <i>Kampylo-bakterioza</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Inne bakteryjne zakażenia jelit – <i>E. coli</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zatrucie jedem kiełbasianym	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wirusowe zakażenia jelit - ogółem	-	-	30	45	-	-	47	70,5	1	1,5	5	7,5	9	13,5	2	3	10	15	84	126
Wirusowe zakażenia jelit – dzieci do lat 2	-	-	5	7,5	-	-	4	6	-	-	2	3	3	4,5	-	-	3	4,5	11	16,5
Ostra biegunka BNO - ogółem	2	3	3	4,5	3	4,5	3	4,5	1	1,5	4	6	3	4,5	10	15	9	13,5	20	30
Ostra biegunka BNO – dzieci do lat 2	2	3	3	4,5	2	3	2	3	1	1,5	4	6	3	4,5	5	7,5	8	12	14	21
Płonica	1	1,5	-	-	-	-	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1,5	2	3
Choroba meningokokowa inwazyjna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kiła	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rzeżączka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Róża	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1,5	-	-	-	-	-	-	1	1,5

Jednostka chorobowa	I kwartał				II kwartał				III kwartał				IV kwartał				2021		2022	
	2021		2022		2021		2022		2021		2022		2021		2022		Zach.	zapad	Zach	zapad
Borelioza	-	-	1	1,5	3	4,5	1	1,5	5	7,5	6	9	4	6	10	15	12	18	18	27
Ostre porażenie wiotkie (OPW)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Styczność i potrzeba szczepień	4	6	3	4,5	7	10,5	4	6	1	1,5	3	4,5	2	3	2	3	14	21	12	18
Zapal. op. m. - wirusowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Różyczka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ospa wietrzna	48	72	7	10,5	37	55,5	18	27	11	16,5	30	45	22	33	5	7,5	118	177	60	90
AIDS	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
WZW B przewlekłe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
WZW C	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3	-	-	2	3
WZW B +C	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
HIV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3	-	-	-	-	-	-	2	3
Świnka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1,5	-	-	-	-	-	-	1	1,5
Choroba pneumokokowa inwazyjna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bakteryjne zap. o. mózg. lub mózgu	-	-	1	1,5	-	-	-	-	-	-	1	1,5	-	-	-	-	-	-	2	3
Wirusowe zap. mózgu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Krztusiec	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Jednostka chorobowa	I kwartał				II kwartał				III kwartał				IV kwartał				2021		2022	
	2021		2022		2021		2022		2021		2022		2021		2022		Zach.	zapad	Zach.	zapad
Grypa potwierdzona	-	-	-	-	-	-	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3
Zachorowania grypopodobne	1848	2772	3677	5515	1752	2628	3113	4669	2207	3942	2287	3430	6285	9427	3681	5521	12092	18138	12758	19137
Gruźlica	1	1,5	3	4,5	1	1,5	-	-	1	1,5	3	4,5	1	1,5	2	3	4	6	8	12
SARS-Cov-2	2616	3924	3736	5604	531	796	59	88,5	16	24	682	1023	1419	2128	181	271	4582	6873	4658	6987